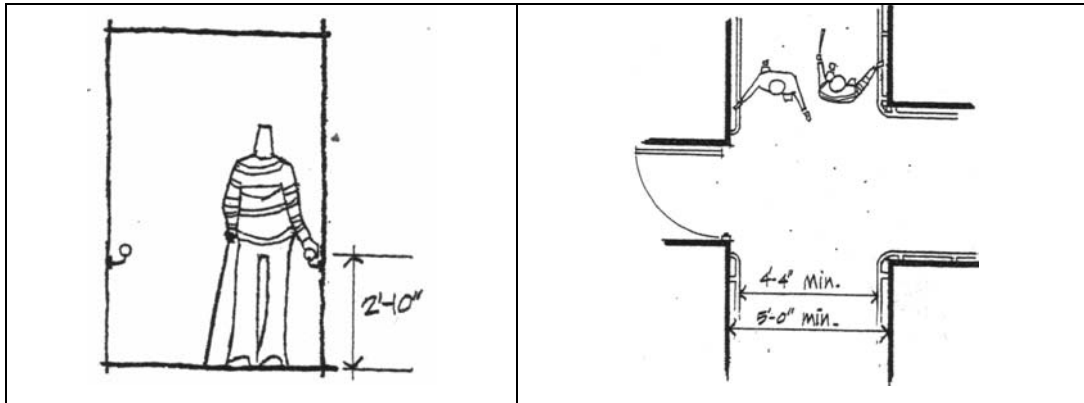

ภาพที่ 2-21 ตัวอย่างการจัดแผนผังห้องน้ำ ข)

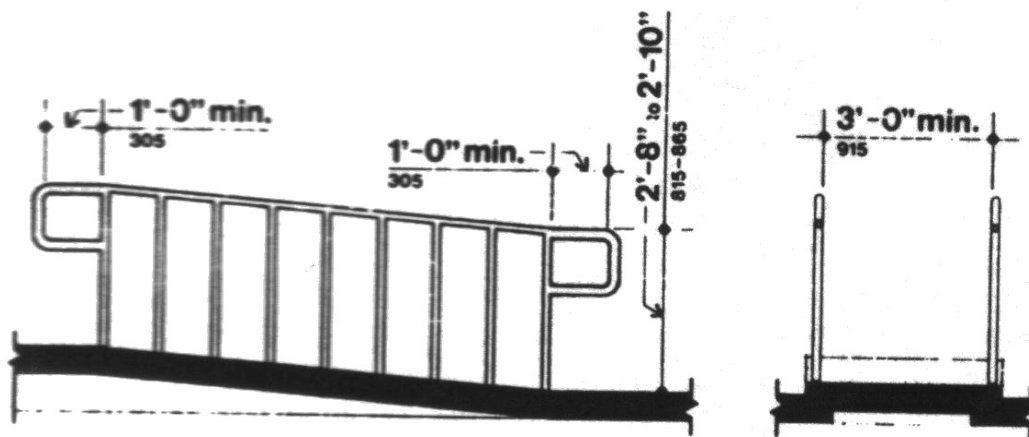
6. ทางเดิน ทางลาด บันได ราวจับภายในอาคารและระดับสายตาในการมองเห็น
ตัวอย่างที่แสดงต่อไปนี้ เป็นข้อมูลการออกแบบในต่างประเทศ

1) ทางเดินและทางลาด

ที่มา : Time-Saver Standards for Building Types.

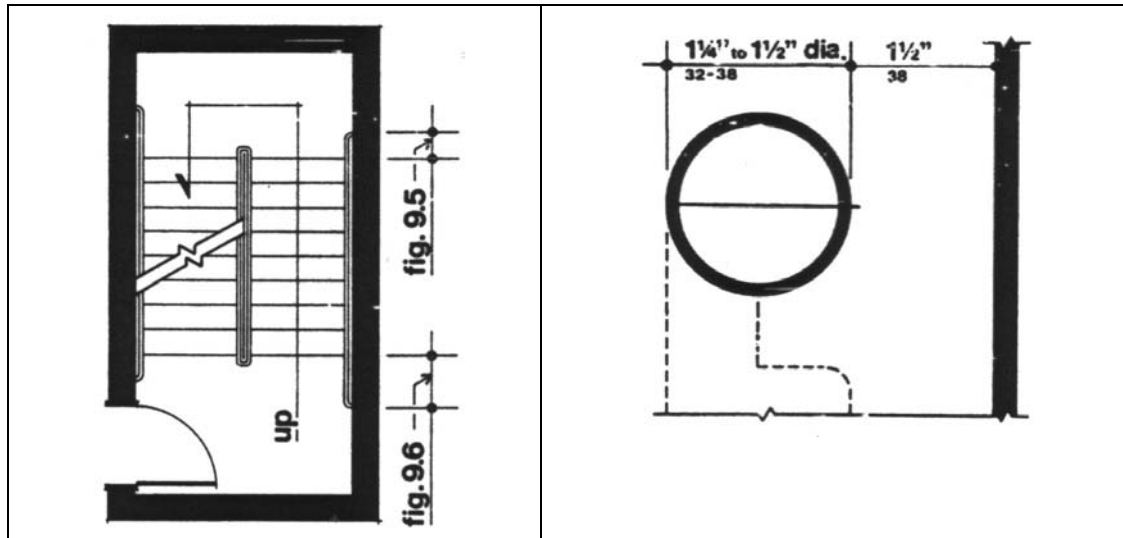
ภาพที่ 2-22 ขนาดทางเดินภายในอาคาร

ที่มา : Special types of Housing.

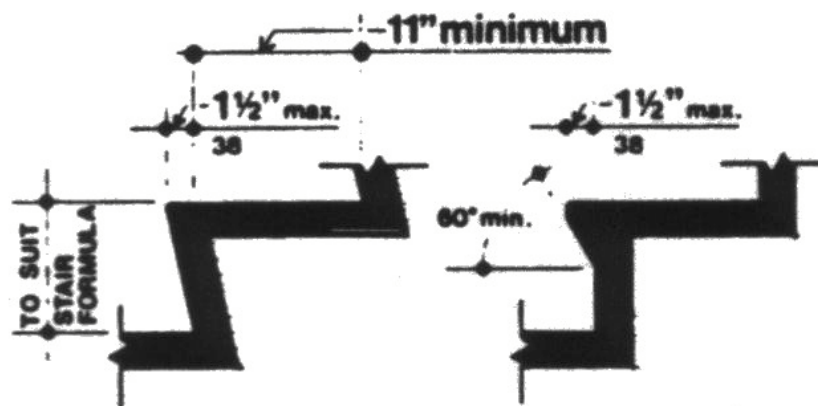
ภาพที่ 2-23 ขนาดราวจับทางลาดภายในอาคาร

2) บันไดภายในอาคาร

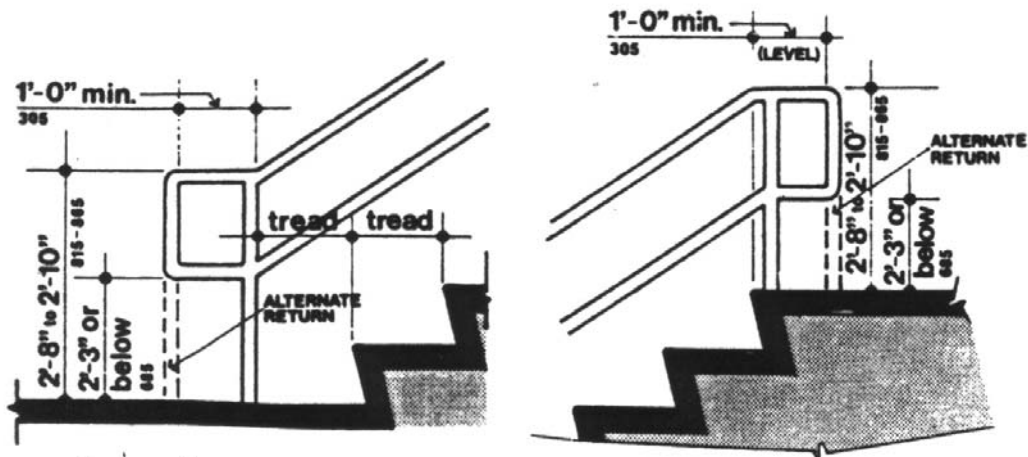
ที่มา : Special types of Housing.

ภาพที่ 2-24 ช่องบันได และขนาดราวจับ

ที่มา : Special types of Housing.

ภาพที่ 2-25 ขนาดลูกตั้งและลูกนอนบันไดภายในอาคาร

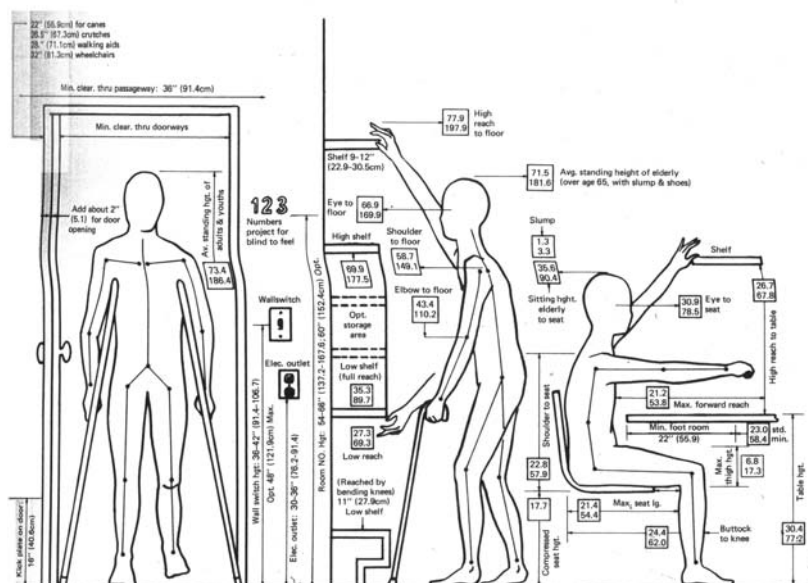
ที่มา : Special types of Housing.

ภาพที่ 2-26 ขนาดความสูงราวบันไดภายในอาคาร

2.13 ข้อมูลสัดส่วนร่างกาย (Human Dimension) ของต่างประเทศ

ข้อมูลด้านสัดส่วนร่างกายของต่างประเทศ ที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบในงานวิจัยนี้ อ้างอิงมาจากการวิจัย ของ Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974. ซึ่งทำการศึกษาขนาดร่างกายของชาย-หญิงผู้สูงอายุในอิริยาบถต่าง ๆ ดังรูปต่อไปนี้

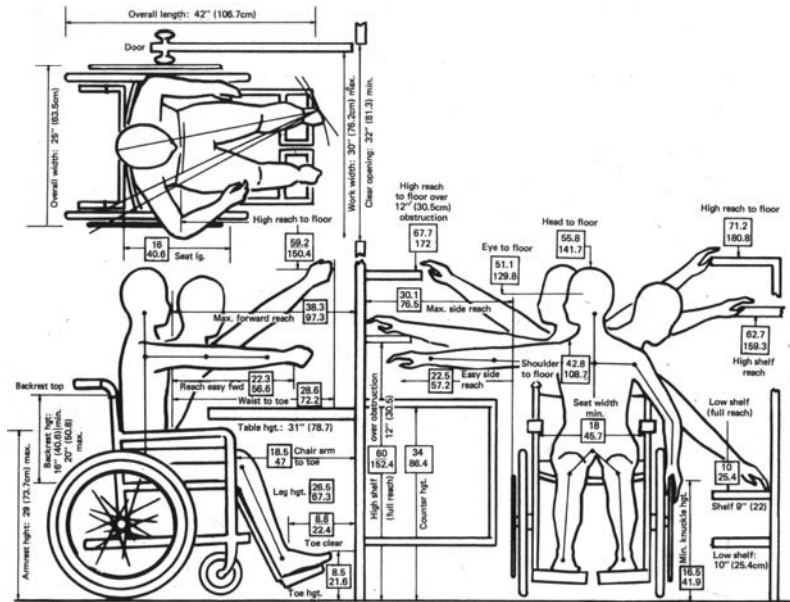
1. ระยะยืน และนั่งของผู้สูงอายุชาย

ที่มา : Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974

ภาพที่ 2-27 ระยะยืน และนั่งของผู้สูงอายุชาย

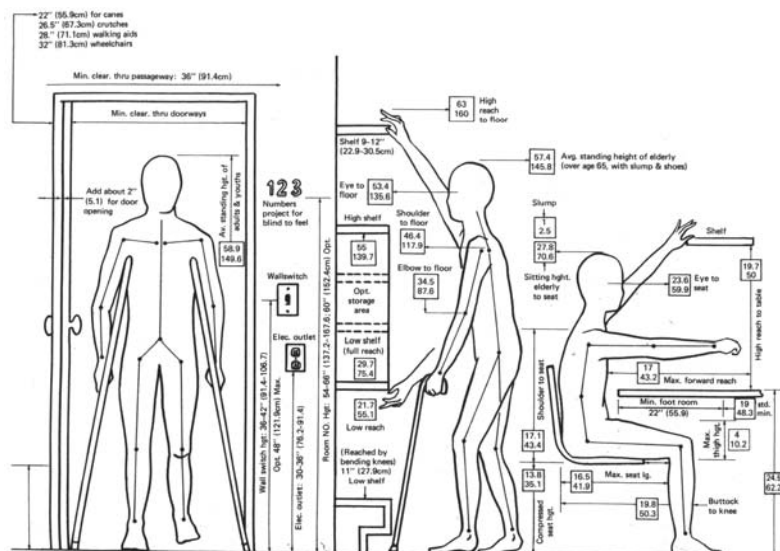
2. ขนาดความสูงขณะนั่งบนรถเข็นสำหรับผู้พิการและทุพพลภาพ (wheelchair) ของผู้สูงอายุชาย (ตัวใหญ่)

ที่มา : Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974

ภาพที่ 2-28 ขนาดความสูงขณะนั่งบนรถเข็นสำหรับผู้พิการและทุพพลภาพ

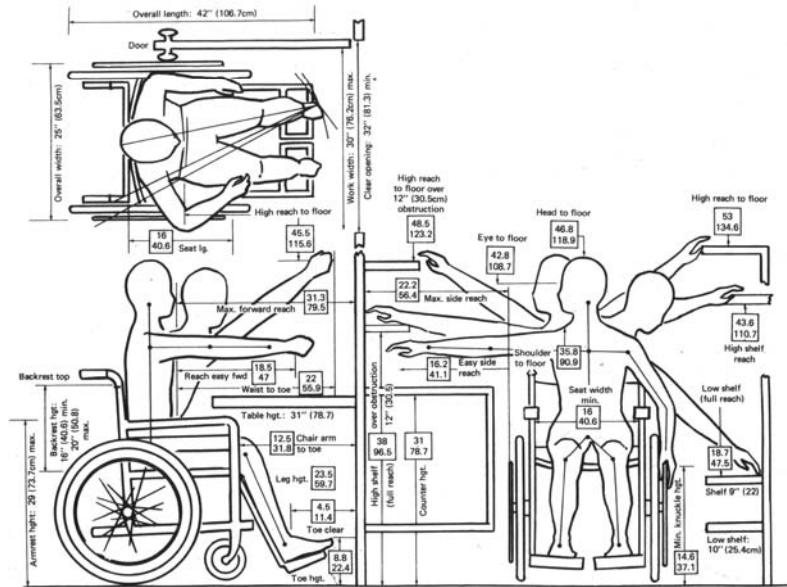
3. ระยะยืน และนั่งของผู้สูงอายุหญิง (ตัวเล็ก)

ที่มา : Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974

ภาพที่ 2-29 ระยะยืน และนั่งของผู้สูงอายุหญิง

4. ขนาดความสูงขณะนั่งบนรถเข็นสำหรับผู้พิการและทุพพลภาพ (wheelchair) ของผู้สูงอายุหญิง (ตัวเล็ก)

ที่มา : Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974

ภาพที่ 2-30 ขนาดความสูงขณะนั่งบนรถเข็นสำหรับผู้พิการและทุพพลภาพ

จากขนาดร่างกายที่ได้นำมาสรุปเป็นค่าเฉลี่ยจากพื้นที่ถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้ดังแสดงในตาราง 2-7 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2-7 ค่าเฉลี่ยจากพื้นที่ถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

DISTANCES TO FLOOR	ELDERLY (STANDING)		WHEELCHAIR (SITTING)	
	Small female	Tall male	Small female	Tall male
1. High reach, without obstruction	63.0" (160.0 cm)	77.9" (197.9 cm)	Forward 45.5" (115.6 cm) Sideways 53.0" (134.6 cm)	59.2" (150.4 cm) 71.2" (180.8 cm)
2. Low reach, without obstruction	21.7" (55.1 cm)	27.3" (69.3 cm)	Sideways 18.7" (47.5 cm) only	10.0" (25.4 cm)
3. High reach, with obstruction	*58.5" (148.6 cm)	*72" (182.9 cm)	Sideways 48.5" (123.2 cm)	67.7" (172 cm)
4. Eye level:				
Standing	53.4" (135.6 cm)	66.9" (169.9 cm)		
Sitting	37.4" (95.0 cm)	48.6" (123.4 cm)	42.8" (108.7 cm)	51.1" (129.8 cm)
5. Shoulder height	46.4" (117.9 cm)	58.7" (149.1 cm)	35.8" (90.9 cm)	42.8" (108.7 cm)
6. Elbow height	34.5" (87.6 cm)	43.4" (110.2 cm)	24.5" (62.2 cm)	30.0" (76.2 cm)
7. Easy forward reach without bending	17.0" (43.2 cm)	21.2" (53.8 cm)	18.5" (47 cm)	22.3" (56.6 cm)
8. Easy sideways reach without bending			16.2" (41.1 cm)	22.5" (57.2 cm)
9. *Height	57.4" (145.8 cm)	71.5" (181.6 cm)	46.8" (118.9 cm)	55.8" (141.7 cm)

ที่มา : Diffrient, N., et al., Humanscale 1/2/3, MIT Press, 1974

จากขนาดร่างกายของผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงของต่างประเทศ เมื่อเทียบกับร่างกายของผู้สูงอายุในประเทศไทยแล้ว (ดูหัวข้อที่ 3.4 บทที่ 3) จะเห็นว่ามีความคล้ายที่ใหญ่มากกว่าของผู้สูงอายุชาย-หญิงไทยอยู่พอสมควร

สรุปแนวคิดและทฤษฎีด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ

จากแนวคิดและทฤษฎี ด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น เป็นแนวคิดที่บอกภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับการจัดสภาพที่พักอาศัยให้สอดคล้องกับสภาพร่างกายของผู้สูงอายุเท่าที่ผ่านมาจากแหล่งอ้างอิงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสรุปคือเรื่องแนวความคิดในการจัดสภาพที่พักอาศัย ลักษณะบ้านและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุนี้นับเป็นอย่างมาก ทำให้ทราบสภาพปัญหาในที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ และทราบถึงแนวความคิดในการจัดการด้านที่พักอาศัยให้มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

บทที่ 3

ผลการศึกษา

โครงการวิจัยเรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับที่พักอาศัย และสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ นี้ ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 404 คน ได้ทำการเก็บข้อมูลเป็น 4 ส่วน คือ

- 3.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สูงอายุ
- 3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
- 3.3 ผลการสำรวจการใช้อุปกรณ์ และ
- 3.4 ผลการสำรวจสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุ ซึ่งผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สูงอายุ

เป็นผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย กิจกรรมและการใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร สถานภาพทางครอบครัว การทำงาน การใช้เวลา โดยจะแสดงผลการวิจัยออกมาเป็นจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 ข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุ

เพศ กลุ่มอายุและภูมิภาค

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปรวม 404 คน โดยอาศัยจากสัดส่วนของประชากรทั้งประเทศและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นเพศชาย 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.03 และเพศหญิง 214 คน คิดเป็นร้อยละ 52.97 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 65-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.22 ดังตาราง

ตารางที่ 3.1-1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ กลุ่มอายุและภาค (N = 404)

เพศ	กลุ่มอายุ	ภาค											
		กรุงเทพ		กลาง		ตอ. / เหนือ		เหนือ		ใต้		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ชาย	60-64	3	0.74	15	3.71	18	4.46	9	2.23	4	0.99	49	12.13
	65-69	4	0.99	12	2.97	14	3.47	12	2.97	8	1.98	50	12.38
	70-74	5	1.24	11	2.72	13	3.22	11	2.72	7	1.73	47	11.63
	75 ขึ้นไป	6	1.49	12	2.97	11	2.72	9	2.23	6	1.49	44	10.89
	รวม	18	4.46	50	12.38	56	13.86	41	10.15	25	6.19	190	47.03
หญิง	60-64	4	0.99	17	4.21	20	4.95	8	1.98	6	1.49	55	13.61
	65-69	5	1.24	19	4.70	18	4.46	12	2.97	9	2.23	63	15.84
	70-74	6	1.49	15	3.71	13	3.22	15	3.71	7	1.73	56	13.86
	75 ขึ้นไป	5	1.24	11	2.72	10	2.48	8	1.98	6	1.49	40	9.90
	รวม	20	4.95	62	15.35	61	15.10	43	10.64	28	6.93	214	52.97
รวม		38	9.41	112	27.72	117	28.96	84	20.79	53	13.12	404	100.00

ระดับการศึกษา

ในด้านการศึกษา จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุพบว่าระดับการศึกษาของผู้สูงอายุส่วนใหญ่เรียนหนังสือจบสูงสุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 (N=403) รองลงมาคือ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้เรียนหนังสือ เป็นจำนวน 52 และ 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และ 11.7 ตามลำดับ

การรับรู้สุขภาพและโรคประจำตัว

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จำนวน 186 คนคิดเป็นร้อยละ 46.0 รับรู้ว่าตนเองมีสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อให้ผู้สูงอายุเปรียบเทียบสุขภาพตนเองกับคนวัยเดียวกัน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จำนวน 265 คน (ร้อยละ 65.9) คิดว่าตนเองแข็งแรงกว่าคนอื่นในวัยเดียวกัน นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นโรคเกี่ยวกับกระดูก/ข้อ/กล้ามเนื้อ/เอ็นถึงร้อยละ 39.9 รองลงมาคือโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 31.2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1-2

ตารางที่ 3.1-2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามโรคหรืออาการเจ็บป่วย (N = 404)

โรค/อาการเจ็บป่วย	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
1. โรคเกี่ยวกับกระดูก/ข้อ/กล้ามเนื้อ/เอ็น	161
2. ความดันโลหิตสูง	126
3. เบาหวาน	46
4. โรคตา โรคต่อ	45
5. หัวใจ	37
6. โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร	37
7. โรคอื่น ๆ	33
8. โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ	28

ปัญหาการทำงานของร่างกาย

สำหรับเรื่องปัญหาการทำงานของร่างกาย กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ประสบปัญหา มากที่สุดในเรื่อง การมองเห็น 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนยาที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่รับประทาน เป็นประจำ คือ ยาโรคความดันโลหิตสูง มีผู้สูงอายุใช้จำนวน 105 คน (ร้อยละ 26.1) และผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่หรือยาเส้นและไม่ดื่มสุรา ยาตอง จำนวน 346 คนและ 336 คนคิดเป็นร้อยละ 86.1 และ 83.2 ตามลำดับ

อุบัติเหตุ

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาที่พบบ่อยที่สุดคือการหกล้ม 84 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 โดยมีผู้ที่ไม่เคยได้รับบาดเจ็บเลยจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 ส่วนสาเหตุที่ผู้สูงอายุหกล้ม/ตกบันไดที่เกิดขึ้นในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยภายนอกมากกว่าปัจจัยภายใน (72 คน ต่อ 22 คน) และสาเหตุจากปัจจัยภายนอกส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการลื่นจากพื้นที่ยื่น และ สำหรับปัจจัยภายในส่วนใหญ่เกิดจากผู้สูงอายุมีอาการหน้ามืด/เวียนศีรษะ/เป็นลม (ซึ่งผู้สูงอายุในช่วง 75 ปีขึ้นไปจะหกล้ม/ตกบันได จากสาเหตุนี้มากที่สุด)

3.1.2 การออกกำลังกาย

วิธีออกกำลังกาย

ผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านสุขภาพ เช่นการออกกำลังกายโดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่ออกกำลังกายด้วยวิธีกายบริหาร (ร้อยละ 35.7) รองลงมาคือ เดินเร็ว วิ่งเหยาะ ๆ และ รำกระบอง (ร้อยละ 31.3 และ 24.8 ตามลำดับ) ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 3.1-3

ตารางที่ 3.1-3 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามการออกกำลังกาย (N = 404)

การออกกำลังกาย	จำนวนผู้สูงอายุ(คน)
1. กายบริหาร	144
2. เดินเร็ว วิ่งเหยาะ ๆ	126
3. รำกระบอง	100
4. มวยจีน โยคะ	71
5. เต้นแอโรบิค	69

ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุจะออกกำลังกายแตกต่างจากผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คือออกกำลังกายด้วยวิธีเดินเร็ว วิ่งเหยาะ ๆ มากกว่า สำหรับผู้สูงอายุเพศชายรวมถึงผู้สูงอายุที่อาศัยในกรุงเทพฯ ฯ และภาคใต้ก็นิยมออกกำลังกายด้วยวิธีเดินเร็ว วิ่งเหยาะ ๆ มากกว่าการออกกำลังกายด้วยวิธีกายบริหาร เช่นเดียวกัน

สถานที่ออกกำลังกาย

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ตำแหน่งหรือบริเวณที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายมากที่สุด คือภายในบริเวณบ้าน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือภายในตัวบ้าน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4

3.1.3 กิจกรรมและการใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

การใช้พื้นที่

สำหรับการใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้เวลาในแต่ละวันมากที่สุดคือ ห้องนั่งเล่น คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือห้องนอน (ร้อยละ 25.6) ยกเว้นผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ ฯ ที่ส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในห้องนอนมากที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1-4

ตารางที่ 3.1-4 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นที่ภายในบริเวณบ้านที่ผู้สูงอายุใช้เวลาในแต่ละวันมากที่สุด (N = 390)¹

พื้นที่ภายในบริเวณบ้าน	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
1. ห้องนั่งเล่น	133
2. ห้องนอน	100
3. ซานบ้าน/ระเบียง	88

กิจกรรมที่ชอบทำ

กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ชอบทำในพื้นที่ภายนอกบ้านหรืออาคารที่พักคือการนั่งเล่นนอนเล่น/พักผ่อน 179 คน (ร้อยละ 44.4) รองลงมาคือคุยพบปะผู้คนและทำสวน 139 และ 132 คน (ร้อยละ 34.5 และ 32.8 ตามลำดับ) ยกเว้นผู้สูงอายุในภาคกลางและภาคใต้รวมถึงผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุที่ส่วนใหญ่ชอบทำสวนมากที่สุด

3.1.4 สถานภาพทางครอบครัว การทำงาน การใช้เวลา

สถานภาพทางครอบครัว

สถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่ามีจำนวนผู้ที่ไม่ได้อยู่กับคู่สมรสถึง 177 คน (ร้อยละ 50.90) ผู้ที่อยู่กับคู่สมรส 144 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 และเป็นโสด 27 คน (ร้อยละ 7.8) ในเพศชายอยู่กับคู่สมรสมากกว่าเพศหญิง และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่าผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ และภาคกลางมีความแตกต่างจากภาคอื่น ๆ คือมีจำนวนผู้อยู่กับคู่สมรสมากกว่า ส่วนสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไม่ได้อยู่กับคู่สมรสส่วนใหญ่เกิดจากคู่สมรสเสียชีวิต 103 คน (ร้อยละ 31.4)

สถานภาพการมีบุตร

ในด้านสถานภาพการมีบุตรพบว่าผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราส่วนใหญ่มีบุตร (89 คน) คิดเป็นร้อยละ 61.0 ส่วนสาเหตุที่ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ไม่ได้อาศัยอยู่กับบุตรเพราะถูกบุตรทอดทิ้งและมีปัญหาภาระค่าใช้จ่าย 26 และ 19 คน (ร้อยละ 29.9 และ 21.8 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่กับบุตร ตามลำดับ) สำหรับผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีบุตร 201 คน คิดเป็นร้อยละ 95.7 สำหรับการพักอาศัยอยู่กับบุตรของผู้สูงอายุกลุ่มนี้ พบว่าจำนวนผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่กับบุตร

¹ N=390 เพราะมีผู้สูงอายุไม่ตอบข้อนี้จำนวน 14 คน

68 คน (ร้อยละ 32.5) สำหรับเหตุผลของผู้สูงอายุในชมรมที่ไม่ได้อยู่กับบุตร พบว่าสาเหตุส่วนใหญ่คือบุตรไปทำงานที่ไกล ๆ และบุตรแยกย้ายไปมีครอบครัว เป็นจำนวน 27 และ 19 คน (ร้อยละ 48.2 และ 33.9 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่กับบุตร ตามลำดับ)

อาชีพเดิม²

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เคยทำงานราชการ – รัฐวิสาหกิจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.30 เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าผู้สูงอายุเพศชายเคยทำงานราชการ – รัฐวิสาหกิจมากที่สุด 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนผู้สูงอายุเพศหญิงเคยมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 และเมื่อจำแนกจากภูมิภาคพบว่าภาคเหนือแตกต่างจากภาคอื่นคือมีอาชีพเกษตรกรรม/กสิกรรม มากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1-5 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามที่ทำงานเดิม (N = 351)³

ที่ทำงานเดิม	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ราชการ-รัฐวิสาหกิจ	117
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	68
เกษตรกรรม/กสิกรรม	52
รับจ้าง	51
บริษัทเอกชน	42
แม่บ้าน	20
อื่น ๆ	1

การใช้เวลา

ในด้านการใช้เวลาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่าในการตื่นนอนของผู้สูงอายุส่วนมากจะตื่นนอนในช่วงเวลา 5.00 น. จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และเข้านอนเวลา 21.00 น. 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 สำหรับเวลาที่ใช้ในการนอนผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการนอนทั้งหมด 8 ชั่วโมงต่อวัน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมาคือ 9 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่นิยมในการนอนกลางวัน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70

² จากข้อจำกัดในการวิจัยข้อ 1.6 ทำให้อาชีพเดิมของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากลักษณะของประชากรทั้งประเทศ

³ จำนวนกลุ่มตัวอย่างมี 351 คนเพราะในข้อมูลส่วนนี้ไม่ได้เก็บกลุ่มตัวอย่างจากกรุงเทพฯและภาคกลางบางส่วน

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ได้ทำการศึกษาข้อมูลเป็น 2 ส่วนคือ สภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน และความคิดเห็นต่อที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 สภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ประเภทของที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน⁴

ประเภทของที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุพบว่า เป็นบ้านเดี่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ บ้านไม้ยกพื้น (ร้อยละ 16.2) ดังแสดงในตารางที่ 3.2-1

ตารางที่ 3.2-1 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามลักษณะที่อยู่ปัจจุบัน (N = 216)

ลักษณะที่อยู่	จำนวนผู้สูงอายุ(คน)
บ้านเดี่ยว	144
บ้านไม้ยกพื้น	35
ตึกแถว	20
ทาวน์เฮาส์	12
บ้านแฝด	3
อื่น ๆ	2
คอนโดมิเนียม	0

ลักษณะการเป็นเจ้าของในที่อยู่อาศัย⁵

การครอบครองที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เอง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 และอยู่อาศัยในที่อยู่ปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 20 ปี 137 คน (ร้อยละ 63.4) โดยผู้สูงอายุจำนวน 135 คน อยู่อาศัยบริเวณชั้นล่างของบ้านเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.8 ยกเว้นผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ ๙ ส่วนใหญ่ (9 คน) พักอาศัยบริเวณชั้นบนของที่อยู่ (คิดเป็นร้อยละ 64.3 ของผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ) นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนมากจำนวน 138 คน อยากอยู่อาศัยกับลูกหลานต่อไป คิดเป็นร้อยละ 64.2

⁴ เก็บข้อมูลเฉพาะผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

⁵ เก็บข้อมูลเฉพาะผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

ปัญหาที่อยู่อาศัย⁶

ในด้านปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านพื้นที่ใช้สอย สภาพแวดล้อม และด้านความสะดวกสบาย สำหรับผู้สูงอายุกลุ่มที่มีปัญหาในการอยู่อาศัยนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความสะดวก ความสะดวกและมีพื้นที่ทำให้สิ้น 24 คน (ร้อยละ 5.9 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด) ส่วนปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาเหมือนกันคือ ในเรื่องของเสียงรบกวน 80 คน (ร้อยละ 19.8 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด)

สาเหตุการอยากย้าย-ไม่ย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน

การจำแนกความคิดในเรื่องการย้ายจากที่อยู่ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเหมือนกันคือไม่เคยคิดย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 โดยส่วนใหญ่มีเหตุผลคล้ายกันคือ รักและผูกพันกับที่อยู่ปัจจุบัน บางส่วนให้เหตุผลว่าต้องการอยู่ใกล้ลูกหลาน เป็นจำนวน 163 และ 104 คน (ร้อยละ 48.9 และ 31.2 ของผู้สูงอายุที่ไม่เคยคิดย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน ตามลำดับ) สำหรับผู้สูงอายุที่อยากย้ายจากที่อยู่ปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ต้องการความสงบและอิสระ บ้านหลังปัจจุบันมีสภาพไม่เหมาะสม และต้องการกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย เป็นจำนวน 25, 11 และ 10 คน (ร้อยละ 45.5, 20.0 และ 18.2 ของผู้สูงอายุที่คิดย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน ตามลำดับ)

3.2.2 ความคิดเห็นต่อที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นต่อที่อยู่อาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุว่า ควรเป็นที่อยู่อาศัยที่เตรียมไว้สำหรับผู้สูงอายุหลากหลายกลุ่มวัยและอายุ และควรเป็นที่อยู่อาศัยที่สร้างเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 51.4 เปรียบเทียบกับ 48.6) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2-2

⁶ เก็บข้อมูลเฉพาะผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

ตารางที่ 3.2-2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุว่าควรมีลักษณะที่อยู่อาศัยรวมอย่างไร (N = 393)⁷

ลักษณะที่อยู่อาศัย	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ที่อยู่อาศัยทั่วไปที่มีผู้อยู่หลากหลายวัยและอายุ	202
ที่อยู่อาศัยสร้างสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ	191

สำหรับความคิดเห็นในเรื่องนี้ ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ กล่าวคือ ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์เห็นว่าที่อยู่อาศัยควรสร้างสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ 131 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 ส่วนผู้สูงอายุในชมรมเห็นว่าที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุควรเป็นที่อยู่อาศัยทั่วไปที่มีผู้อยู่หลากหลายวัย 153 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 นอกจากนี้ผู้สูงอายุในช่วงอายุ 75 ปีขึ้นไป และผู้สูงอายุที่อาศัยในภาคใต้และกรุงเทพฯ ฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นเช่นเดียวกันว่าที่อยู่อาศัยควรสร้างสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ สำหรับในด้านทำเลที่ตั้งผู้สูงอายุจำนวน 333 คน (ร้อยละ 85.8) เห็นว่าที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุนั้นควรจะอยู่ที่ภูมิลำเนาเดิม

ความคิดเห็นในด้านรูปแบบตัวอาคารในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ในด้านรูปแบบตัวอาคาร ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เห็นว่า ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุควรมีลักษณะเป็นหลัง ๆ แยกกัน 272 คน (ร้อยละ 67.8) และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 346 คน (ร้อยละ 86.3) ให้ความคิดเห็นว่าในที่พักควรมีผู้อยู่อาศัยรวมในที่พักเดียวกัน โดยน่าจะมีผู้อยู่รวม 2-3 คน

ความคิดเห็นต่อบริการที่ควรมีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

สำหรับบริการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีความเห็นว่าควรจัดให้มีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยต้องชำระค่าบริการด้วยนั้นพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการเหมือนกัน คือ บริการด้านการแพทย์โดยจัดให้แพทย์มาตรวจเป็นระยะ รองลงมาคือบริการด้านการพยาบาลโดยจัดให้มีพยาบาลประจำสถานที่ และอาหาร 3 มื้อ (คิดเป็นร้อยละ 27.1, 20.3 และ 12.8 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 3.2-3

⁷ N=393 เพราะมีผู้สูงอายุไม่ตอบข้อนี้จำนวน 11 คน

ตารางที่ 3.2-3 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องบริการที่ควรจัดให้ในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุโดยเสียค่าใช้จ่าย (N = 399)

บริการที่ควรจัดให้	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
แพทย์มาตรวจเป็นระยะ	108
พยาบาลประจำสถานที่	81
อาหาร 3 มื้อ	51
กิจกรรมเพื่อสุขภาพจัดเป็นระยะ	34
รถรับส่งไปที่ต่าง ๆ	19
ซักผ้าเสื้อผ้า	10
อื่น ๆ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย	10
ทำความสะอาดห้อง	7
ยามรักษาความปลอดภัย	5

ความคิดเห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีความเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดให้มีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยต้องชำระค่าบริการด้วยนั้นพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการใกล้เคียงกัน คือ ห้องปฏิบัติการ รongลงมาคือ ไม่จำเป็นต้องมีบริการด้านต่าง ๆ ที่ต้องชำระค่าบริการ และคลินิกสุขภาพ (คิดเป็นร้อยละ 20.9, 19.4 และ 14.4 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตารางที่ 3.2-4 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุโดยเสียค่าบริการ (N = 402)

สิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนผู้สูงอายุ
ห้องปฏิบัติการ	84
ไม่จำเป็นต้องมีบริการด้านต่าง ๆ	78
คลินิก	58
ศูนย์กายภาพบำบัด	38
สวนสุขภาพ	37
แปลงปลูกพืชผักสวนครัว	32
ร้านอาหาร	31
ร้านขายของ	18
ห้องสมุด	12
อื่น ๆ เช่น กิจกรรมบันเทิง	8
ร้านทำผม	6

3.3 ผลการสำรวจการใช้อุปกรณ์⁸

ผลการสำรวจการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ทั้งหมดรวม 14 อุปกรณ์ ได้แก่ ราวจับ สวิตช์ไฟฟ้า ปลั๊กไฟฟ้า โถสุขภัณฑ์ การใช้ส้ว ก๊อกน้ำ ทางลาด บันได ลูกบิดประตู มือจับประตู กลอนประตู พื้น รั้วและเก้าอี้ โดยจะแสดงผลการวิจัยออกมาเป็นจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ราวจับ

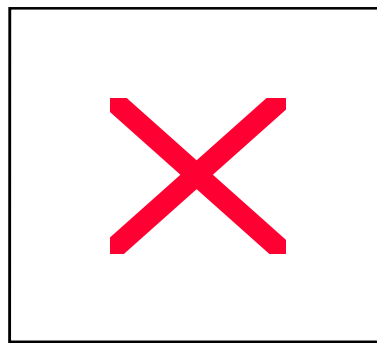
ราวจับในพื้นที่ทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกราวจับที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 เซนติเมตร เป็นจำนวน 203 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.2 รองลงมาคือ ขนาด 5 เซนติเมตร คิดเป็นร้อยละ 25.0 ในส่วนของระดับของราวจับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมีการเลือกแบบกระจายโดยระดับที่มีผู้เลือกมากที่สุดคือ ราวจับที่สูงจากพื้น 0.8 เมตร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมาคือราว

⁸ ดูลักษณะอุปกรณ์จากภาคผนวก ข. และเป็นการทดสอบอุปกรณ์ภายใต้ข้อจำกัดในบทที่ 1 ข้อ 1.6.3

จับที่สูงจากพื้น 0.9 เมตร มีผู้เลือก 129 คน และ รววจับที่สูงจากพื้น 0.75 เมตร มีผู้เลือก 116 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ 28.7 ตามลำดับ) โดยกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศชายจะเลือกรววจับที่สูงจากพื้น 0.9 เมตร ถึง 84 คน (คิดเป็นร้อยละ 44.2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศชาย) ต่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศหญิงที่เลือกเพียง 45 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.0 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศหญิง) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเลือกรววจับที่สูงจากพื้น 0.75 เมตร เป็นส่วนใหญ่

ในเรื่องของวัสดุที่ใช้ทำรววจับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนมากเลือกใช้วัสดุสแตนเลส (ดังภาพที่ 4-1) จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาคือไม้เนื้อแข็งกลม จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3-1

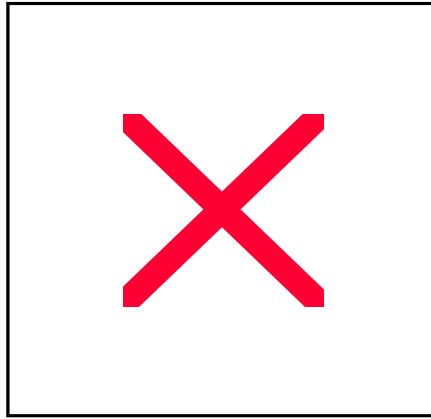
ภาพที่ 3-1 วัสดุสแตนเลสที่ใช้ทำรววจับที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-1 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามวัสดุรววจับ (N=404)

วัสดุรววจับ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
สแตนเลส	247
ไม้เนื้อแข็งกลม	97
ไม้ไผ่	30
ไม้เนื้อแข็งแบน	24
ไม่เลือก	6

รววจับในห้องน้ำบริเวณโถส้วม

รูปแบบรววจับในห้องน้ำบริเวณโถส้วม กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกรววจับติดพื้น 2 ข้างมากที่สุด (ดังภาพที่ 4-2) จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมาคือรววจับติดผนังแบบมุมฉาก จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ดังที่แสดงในตารางที่ 3.3-2

ภาพที่ 3-2 รูปแบบราวจับในห้องน้ำบริเวณโถส้วม ราวติดพื้น 2 ข้าง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

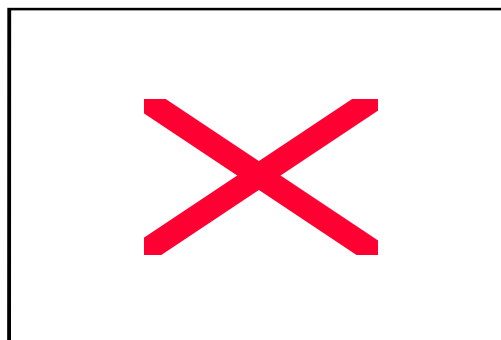
ตารางที่ 3.3-2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบราวจับในห้องน้ำ (N=404)

รูปแบบราวจับในห้องน้ำ	จำนวนผู้สูงอายุ
ราวติดพื้น 2 ข้าง	152
ราวติดผนังแบบมุมฉาก	75
ราวติดพื้นข้างเดียว	68

ส่วนวัสดุของราวจับในห้องน้ำบริเวณโถส้วม กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุนิยมเลือกวัสดุที่ทำจากสแตนเลส มากที่สุด คือ 313 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5

3.3.2 สวิตช์ไฟฟ้า

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกใช้สวิตช์ แบบที่ 1 จำนวน 137 คน หรือร้อยละ 33.9 ที่เลือกรองลงมาในอันดับที่ 2 และ 3 เป็นจำนวนใกล้เคียงกันคือ แบบที่ 2 จำนวน 74 คน และแบบที่ 7 จำนวน 71 คน (ร้อยละ 18.3 และ 17.6 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 3-3 สวิตช์ แบบที่ 1 ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

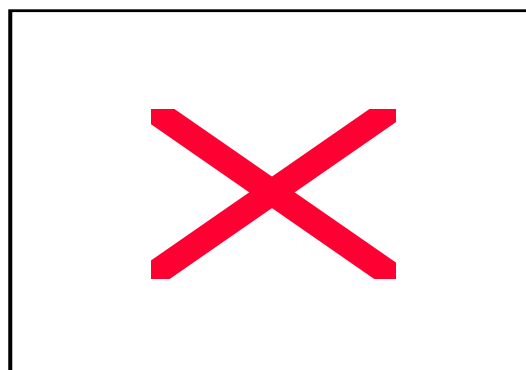
ตารางที่ 3.3-3 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบสวิตช์ (N=404)

รูปแบบสวิตช์	จำนวน(คน)
แบบที่ 1	137
แบบที่ 2	74
แบบที่ 3	35
แบบที่ 4	41
แบบที่ 5	1
แบบที่ 6	40
แบบที่ 7	71
แบบที่ 8	2

ส่วนระดับความสูงในการติดตั้งสวิตช์ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกติดตั้งที่ระดับความสูง 1.20 เมตร จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาคือ ติดตั้งที่ระดับความสูง 90 เซนติเมตร จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5

3.3.3 ปลั๊กไฟฟ้า

ในด้านรูปแบบปลั๊กไฟฟ้า พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกรูปแบบปลั๊ก 3 แบบ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เลือกแบบมีสวิตช์หลายช่องมากที่สุด จำนวน 130 คน หรือร้อยละ 32.2 รองลงมาคือ แบบธรรมดาหลายช่องและแบบมีสวิตช์ จำนวน 115 คน (ร้อยละ 28.5) และ 110 คน (ร้อยละ 27.3) ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 3-4 ปลั๊กแบบที่ 5 มีสวิตช์หลายช่อง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

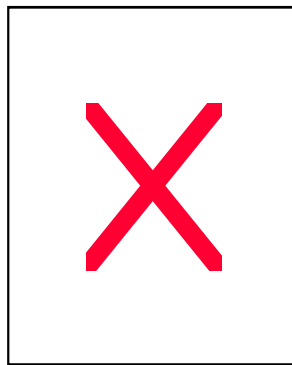
ตารางที่ 3.3-4 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบปลั๊กไฟฟ้า (N=404)

รูปแบบปลั๊ก	จำนวน (คน)
ปลั๊ก 5 มีสวิตช์หลายช่อง	130
ปลั๊ก 2 ธรรมดา หลายช่อง	115
ปลั๊ก 3 มีสวิตช์	110
ปลั๊ก 1 ธรรมดา	28
ไม่เลือก	21

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ ฯ และภาคกลางส่วนใหญ่นิยมปลั๊กไฟฟ้าแบบ 3 มีสวิตช์มากที่สุดแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคอื่น ๆ ส่วนระดับความสูงในการติดตั้งปลั๊กนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเกือบทั้งหมดเลือกให้ติดตั้งที่ระดับ 0.9 เมตร เป็นจำนวน 349 คน คิดเป็นร้อยละ 84.0

3.3.4 โถสุกษณ์

รูปแบบของโถสุกษณ์ที่มีผู้เลือกใช้โถ แบบที่ 1 คือโถสุกษณ์แบบสูง จำนวน 220 คน หรือร้อยละ 54.5 เท่าเดียวกับโถแบบที่ 2 คือโถสุกษณ์แบบต่ำ ซึ่งมีผู้เลือกจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1

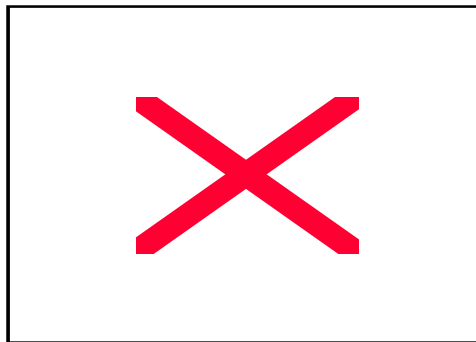
ภาพที่ 3-5 รูปแบบโถสุกษณ์แบบที่ 1 โถสูง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-5 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบโถสุกษณ์ (N=404)

รูปแบบของโถสุกษณ์	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
แบบที่ 1 โถสูง	220
แบบที่ 2 โถต่ำ	166

3.3.5 การใช้สี

การเลือกใช้สีตัวอักษรที่ผู้สูงอายุมองเห็นชัดเจน สีของตัวอักษรที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกมากที่สุดคือ สีน้ำเงินบนพื้นสีขาว จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาคือสีแดง 92 คน และสีเขียว 64 คน (คิดเป็นร้อยละ 22.8 และ 15.8 ตามลำดับ) ส่วนการเลือกสีขาว-ดำ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ เลือกใช้สีตัวอักษรดำบนพื้นสีขาว จำนวน 231 คน หรือ ร้อยละ 57.2 รองลงมาคือ ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำ จำนวน 152 คน หรือร้อยละ 37.6 ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในกรุงเทพ ฯ ที่ส่วนใหญ่เลือกตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำจะมองเห็นชัดเจนที่สุด

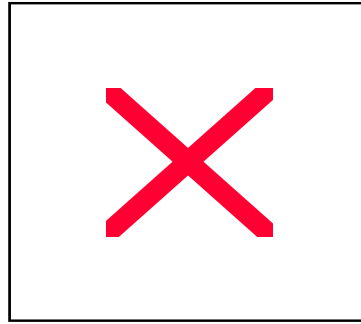
ภาพที่ 3-6 อักษรสีดำ-พื้นสีขาว ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-6 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความชัดเจนในการมองเห็นสีขาว-ดำ (N=404)

ความชัดเจนในการมองเห็นสีขาว-ดำ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
อักษรสีดำ-พื้นสีขาว	231
อักษรสีขาว-พื้นสีดำ	152
อักษรสีเทา-พื้นสีขาว	17

3.3.6 ก้อนน้ำ

รูปแบบของก้อนน้ำ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีการเลือกแบบกระจาย แต่รูปแบบที่มีผู้เลือกมากที่สุดคือก้อนน้ำแบบปัดไปด้านข้าง จำนวน 135 คน หรือร้อยละ 33.4 รองลงมาคือแบบยกซึ่งรวมทั้งแบบธรรมดาและแบบแยกร้อน-เย็น จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4

ภาพที่ 3-7 รูปแบบก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

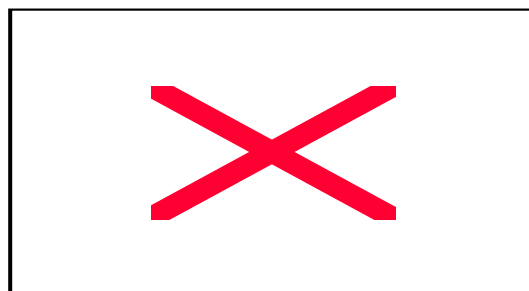
ตารางที่ 3.3-7 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบก๊อกน้ำ (N=404)

รูปแบบก๊อกน้ำ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)	
แบบปิดไปด้านข้าง	135	135
แบบยก/ร้อน-เย็น	43	115
แบบยก	72	
แบบกด	77	77
แบบหมุน เล็ก	48	48
แบบหมุน ใหญ่	26	26

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ ฯ และภาคเหนือส่วนใหญ่นิยมเลือกก๊อกน้ำแบบยกมากที่สุด แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคอื่น ๆ ที่นิยมก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง

3.3.7 ทางลาด

ทางลาดที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกมากที่สุดอยู่ที่ความชันระดับ 9 องศา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 รองลงมาคือระดับ 10 องศา จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 3-8 ความสูงความลาดชันของทางลาด 9 องศา ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

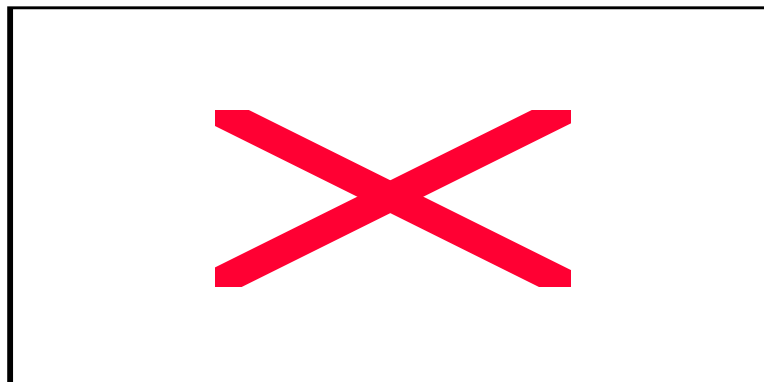
ตารางที่ 3.3-8 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความสูงความลาดชันของทางลาด (N=404)

ความลาดชันของทางลาด องศา (ข.ม.)	จำนวนผู้สูงอายุ
9 (26)	74
10 (28)	67
11 (30)	59
8 (24)	38
8.5 (25)	30
9.5 (27)	30
10.5 (29)	26

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในช่วง 60-64 ปี ส่วนใหญ่เลือกทางลาดที่มีความชันระดับ 10 องศา ส่วนผู้สูงอายุในช่วง 65-69 ปี ส่วนใหญ่เลือกทางลาดที่มีความชันระดับ 11 องศา ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในช่วงอายุอื่น ๆ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคเหนือและภาคใต้ ส่วนใหญ่เลือกทางลาดที่มีความชันระดับ 11 องศา ซึ่งสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคอื่น ๆ ที่เลือกทางลาดที่มีความชันระดับ 9 องศา

3.3.8 บันได

ความสูงของลูกตั้งบันได กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกความสูงของลูกตั้งบันไดที่ระดับ 13 เซนติเมตร มากที่สุดเป็นจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาคือความสูงของลูกตั้งบันไดที่ระดับ 14.75 เซนติเมตร จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 ยกเว้นที่กรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกความสูงของลูกตั้งบันไดที่ระดับ 14.75 เซนติเมตรมากที่สุด

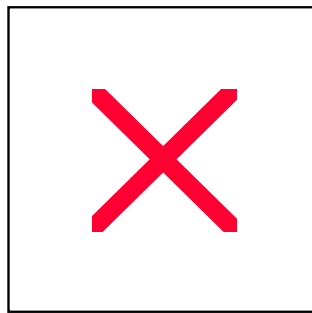
ภาพที่ 3-9 ความสูงของลูกตั้งบันได 13 เซนติเมตร ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-9 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความสูงของลูกตั้งบันได (N=404)

ความสูงของลูกตั้งบันได (ซ.ม.)	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
13	206
14.75	143
16.5	29

3.3.9 ลูกบิดประตู

รูปแบบของลูกบิดประตูที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกมากที่สุดคือ ลูกบิดประตูแบบมีร่อง จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5

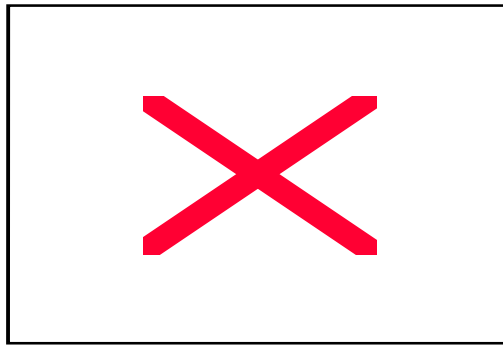
ภาพที่ 3-10 รูปแบบลูกบิดประตูแบบมีร่อง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-10 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบลูกบิดประตู (N=404)

รูปแบบลูกบิดประตู	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
แบบมีร่อง	309
แบบกลม	64
แบบแบน	21

3.3.10 มือจับประตู

รูปแบบของมือจับประตู กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีการเลือกแบบกระจาย แต่แบบที่มีผู้เลือกมากที่สุด คือมือจับประตูแบบที่ 1 เป็นจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาคือมือจับประตูแบบที่ 5 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมือจับประตูแบบที่ 6 จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

ภาพที่ 3-11 รูปแบบมือจับประตูแบบที่ 1 ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-11 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบมือจับประตู (N=404)

รูปแบบมือจับประตู	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
แบบที่ 1	111
แบบที่ 5	94
แบบที่ 6	82

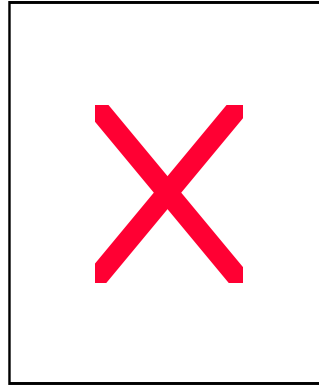
ในการสำรวจเฉพาะภาคเหนือ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางส่วน ผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับความถนัดของผู้สูงอายุในการใช้อุปกรณ์เปิด-ปิดประตู ระหว่างลูกบิดประตูกับมือจับประตู ปรากฏว่าเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่สอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกใช้ลูกบิดประตูมากกว่า แต่อยู่ในสัดส่วนที่เกือบจะเท่ากัน คือเลือกลูกบิดประตู 100 คน หรือ ร้อยละ 52.6 และเลือกมือจับประตู 90 คน หรือร้อยละ 47.4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3-12

ตารางที่ 3.3-12 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความถนัดในการใช้ระหว่างลูกบิดประตูกับมือจับประตู (N=190)

ความถนัดในการใช้ระหว่างลูกบิดประตูกับ มือจับประตู	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ลูกบิดประตู	100
มือจับประตู	90

3.3.11 กลอนประตุ

รูปแบบของกลอนประตุ มีการเลือกแบบกระจาย โดยแบบที่มีผู้เลือกมากที่สุดคือแบบที่ 5 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงมาคือแบบที่ 1 จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 และแบบที่ 2 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 3-12 รูปแบบกลอนประตุแบบที่ 5 ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-13 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามรูปแบบกลอนประตุ

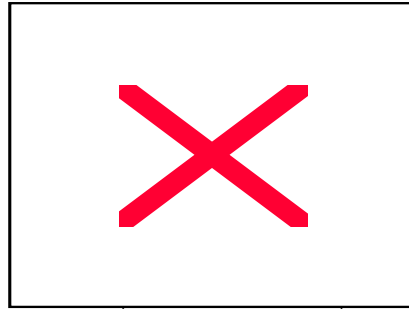
รูปแบบกลอนประตุ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
แบบที่ 5	83
แบบที่ 1	79
แบบที่ 2	70
แบบที่ 3	59
แบบที่ 6	50
แบบที่ 4	42

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศหญิงเลือกรูปแบบของกลอนประตุแบบที่ 1 มากที่สุด คือ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศหญิง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคเหนือและภาคใต้ เลือกรูปแบบของกลอนประตุแบบที่ 1 มากที่สุดเช่นเดียวกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกรูปแบบของกลอนประตุต่างจากภาคอื่น ๆ คือเลือกแบบที่ 2 มากที่สุด

3.3.12 พื้น

พื้นถนนในที่พัก

พื้นผิวที่เหมาะสมกับถนนในที่พักมีผู้เลือกใช้คอนกรีตตัวหนอนมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาคือพื้นทรายล้าง จำนวน 113 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.0

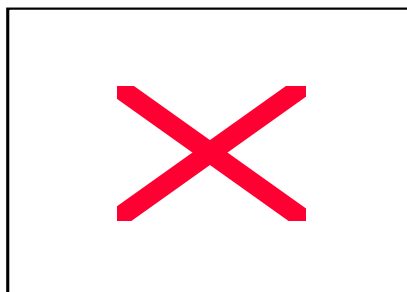
ภาพที่ 3-13 พื้นผิวคอนกรีตตัวหนอนที่เหมาะสมกับถนนในที่พัก ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-14 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่เหมาะสมกับถนนในที่พัก (N=404)

พื้นผิวที่เหมาะสมกับถนนในที่พัก	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
คอนกรีตตัวหนอน	168
ทรายล้าง	113
ยางมะตอย (เอสฟัลท์)	64

พื้นชานบ้านหรือระเบียง

พื้นผิวที่เหมาะสมกับพื้นที่ชานหรือระเบียงมีผู้เลือกใช้พื้นทรายล้าง เป็นพื้นสำหรับระเบียงมากที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมาคือกรวดล้าง 72 คน หินอ่อน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และ 15.1 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

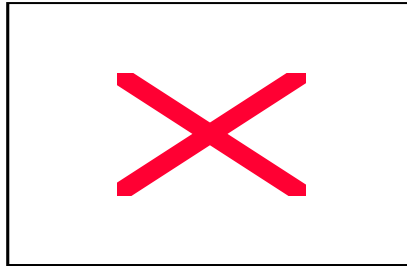
ภาพที่ 3-14 พื้นผิวทรายล้างที่เหมาะสมกับพื้นที่ชานหรือระเบียง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-15 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่เหมาะสมกับพื้นที่ชันหรือระเบียง (N=404)

พื้นผิวที่เหมาะสมกับพื้นที่ชันหรือระเบียง	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ทรายล้าง	153
กรวดล้าง	72
หินอ่อน	61

พื้นทางเดินเท้า

พื้นผิวที่เหมาะสมกับทางเดินเท้า มีผู้ที่เลือกใช้กรวดล้างเป็นวัสดุสำหรับทางเดินเท้ามากที่สุดจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ใกล้เคียงกับอันดับที่ 2 คือ คอนกรีตตัวหนอน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 ดังแสดงในตาราง

ภาพที่ 3-15 พื้นผิวกรวดล้างที่เหมาะสมกับทางเดินเท้า ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-16 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่เหมาะสมกับทางเดินเท้า (N=404)

พื้นผิวที่เหมาะสมกับทางเดินเท้า	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
กรวดล้าง	146
คอนกรีตตัวหนอน	134
ทรายล้าง	79

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในช่วงอายุ 70-74 ปี และช่วงอายุ 75 ปีขึ้นไปเลือกใช้คอนกรีตตัวหนอนเป็นวัสดุสำหรับทางเดินเท้ามากที่สุด เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคใต้ ซึ่งผู้สูงอายุเลือกแตกต่างจากผู้สูงอายุกลุ่มอื่น

ลานกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย

พื้นที่ที่เหมาะสมกับลานพื้นที่กิจกรรมมีผู้เลือกใช้พื้นที่ทรายล้างมากที่สุด จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 62.23 รองลงมาคือ คอนกรีตตัวหนอน 92 คน (ร้อยละ 22.8) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3-17 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นที่ที่เหมาะสมกับลานพื้นที่กิจกรรม (N=404)

พื้นที่ที่เหมาะสมกับลานพื้นที่กิจกรรม	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ทรายล้าง	218
คอนกรีตตัวหนอน	92
กรวดล้าง	40

พื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยในการเดิน

พื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยในการเดิน มีผู้เลือกใช้พื้นที่ทรายล้างมากที่สุดเป็นจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาคือ คอนกรีตตัวหนอน 98 คน และกรวดล้าง 58 คน (ร้อยละ 24.3 และ 14.4 ตามลำดับ)

ตารางที่ 3.3-18 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยในการเดิน (N=404)

พื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยในการเดิน	จำนวนผู้สูงอายุ(คน)
ทรายล้าง	161
คอนกรีตตัวหนอน	98
กรวดล้าง	58

พื้นที่ให้ความรู้สึกเดินสบาย

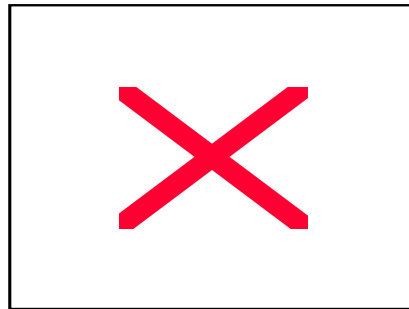
พื้นที่เดินสบายมีผู้เลือกพื้นที่ทรายล้างมากที่สุด 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมาคือพื้นที่คอนกรีตตัวหนอน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 นอกจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุภาคกลางส่วนใหญ่ที่เลือกคอนกรีตตัวหนอนว่าเป็นพื้นที่เดินสบาย

ตารางที่ 3.3-19 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่เดินสบาย (N=404)

พื้นผิวที่เดินสบาย	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ทรายล้าง	151
คอนกรีตตัวหนอน	103
กรวดล้าง	54

พื้นผิวที่ให้ความรู้สึกสวยงาม

พื้นผิวที่ให้ความสวยงามมีผู้เลือกพื้นหินอ่อนมากที่สุด จำนวน 218 คน หรือร้อยละ 54.0 รองลงมาคือกรวดล้าง 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และคอนกรีตตัวหนอน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3-20

ภาพที่ 3-16 พื้นผิวหินอ่อนที่ให้ความสวยงาม ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-20 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่ให้ความสวยงาม (N=404)

พื้นผิวที่ให้ความสวยงาม	จำนวนผู้สูงอายุ(คน)
หินอ่อน	218
กรวดล้าง	82
คอนกรีตตัวหนอน	66

พื้นผิวที่เป็นบล็อกปูถนน

พื้นผิวที่เป็นบล็อกปูถนน ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางส่วนเกี่ยวกับการเลือกพื้นผิวที่เป็นบล็อกปูถนน พบว่ามีผู้เลือกใช้คอนกรีตตัวหนอนมากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาคือแบบบล็อกมีปุ่มนูน จำนวน 94 คน (หมายเหตุ-สำหรับบล็อกแบบมี

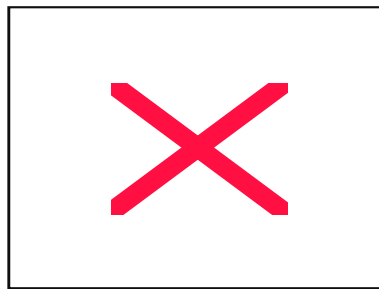
ปุ่มนูนซึ่งมีสีเหลือง ซึ่งสังเกตได้ง่ายมีประโยชน์ในการใช้วางเป็นแนวสำหรับให้เดินตาม แต่ในที่นี้ใช้ทดสอบในเรื่องผิวสัมผัสของพื้นไม่ได้ทดสอบเกี่ยวกับความชัดเจนในการมองเห็น)

ตารางที่ 3.3-21 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามพื้นผิวที่เป็นบล็อกปูถนน (N=404)

พื้นผิวที่เป็นบล็อกปูถนน	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
คอนกรีตตัวหนอน	143
บล็อกมีปุ่มนูน	94
บล็อกหญ้า	53

3.3.13 รั้ว

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกรั้วที่มีความสูง 1.20 เมตร มากที่สุดจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 อันดับรองลงมามีจำนวนใกล้เคียงกับอันดับแรกคือ รั้วที่มีความสูง 1.60 เมตร จำนวน 161 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.9 ดังแสดงในตาราง

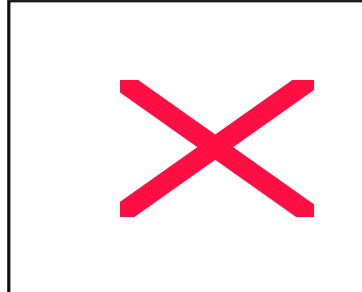
ภาพที่ 3-17 ความสูงของรั้วระดับที่ 2 สูง 1.20 เมตร ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-22 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามความสูงของรั้ว (N=404)

ความสูงของรั้ว	จำนวนผู้สูงอายุ(คน)
1.20 เมตร	190
1.60 เมตร	161
0.80 เมตร	50

จากผลการสำรวจยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุอยู่ในช่วง 70-74 และ 75 ปีขึ้นไป รวมถึงกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในกรุงเทพฯ และภาคเหนือ เลือกรั้วที่มีความสูง 1.60 เมตร มากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเลือกรั้วที่กึ่งทึบกึ่งโปร่งมากที่สุด คิดเป็นจำนวน 247 คน รอง

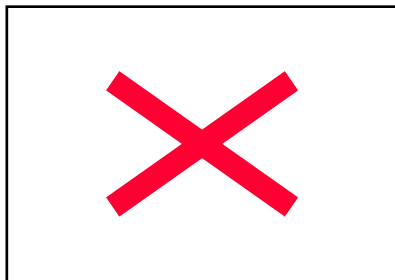
ลงมาคือ รั้วที่โปร่ง จำนวน 121 คน (ร้อยละ 61.1 และ 30.0 ตามลำดับ) ส่วนวัสดุที่เลือกใช้ทำรั้ว มีผู้เลือก วัสดุหลักมากที่สุด คือ 180 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาคือ วัสดุคอนกรีต จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

ภาพที่ 3-18 รั้วที่กึ่งทึบกึ่งโปร่ง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

3.3.14 เก้าอี้

เก้าอี้ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมีผู้เลือกเก้าอี้แบบชุดเก้าอี้ไม่มีพนักพิงมากที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมาคือมีจำนวนใกล้เคียงกับแบบแรกคือ เก้าอี้ไม้แบบพับได้จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9

ภาพที่ 3-19 เก้าอี้ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุชุดเก้าอี้ไม้ มีพนักพิง ที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุด

ตารางที่ 3.3-23 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามเก้าอี้ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (N=404)

เก้าอี้ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)
ชุดเก้าอี้ไม้ มีพนักพิง	153
เก้าอี้ไม้แบบพับได้	129
ชุดเก้าอี้หวาย	68
เก้าอี้ไม้ยาว	51

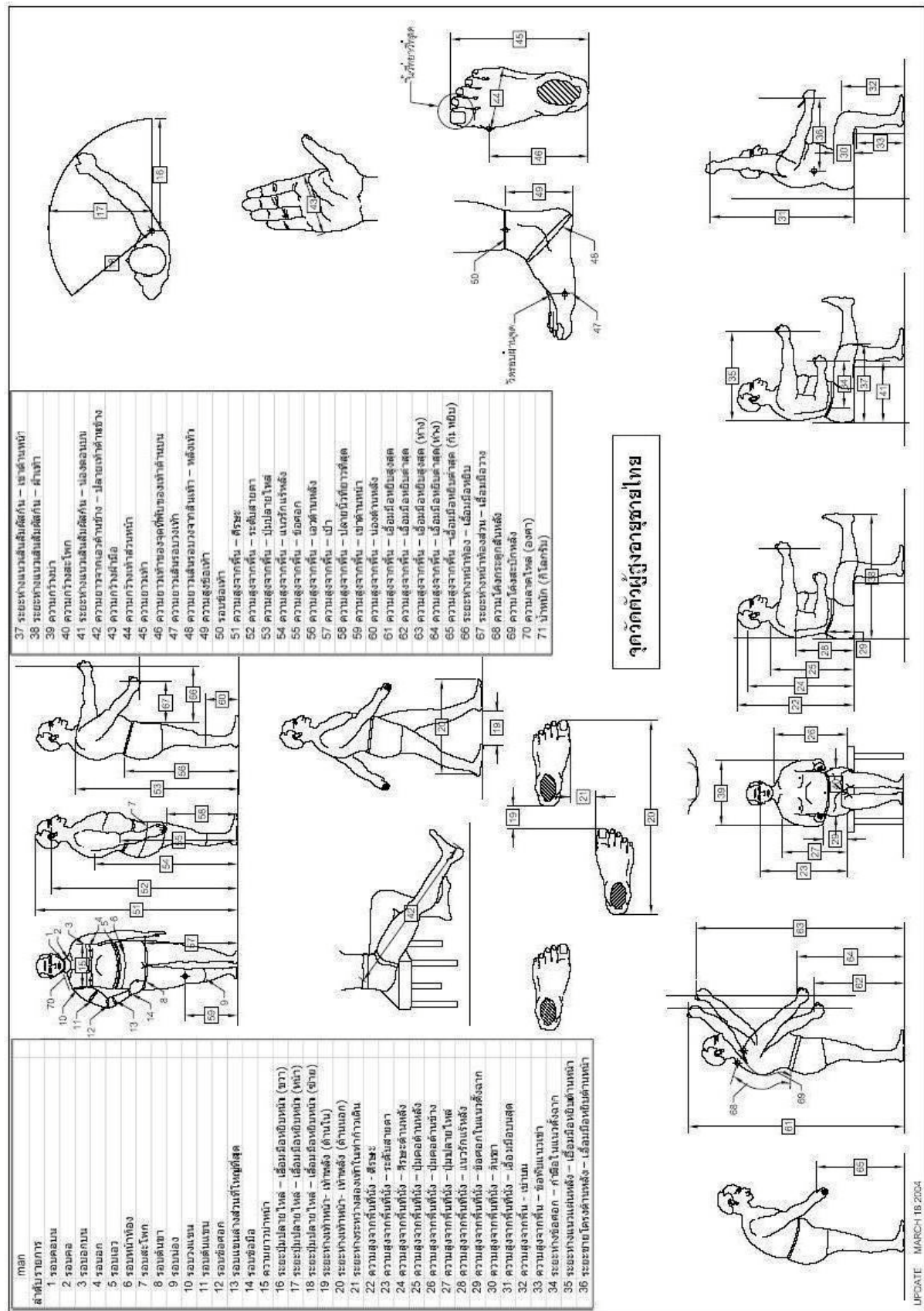
กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพศชายรวมถึงกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในภาคเหนือและภาคใต้ เลือก
เก้าอี้ไม้แบบพับได้มากกว่าชุดเก้าอี้ไม้ มีพนักพิง ซึ่งแตกต่างจากผู้สูงอายุในกลุ่มอื่น ๆ

3.4 ผลการสำรวจสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุ

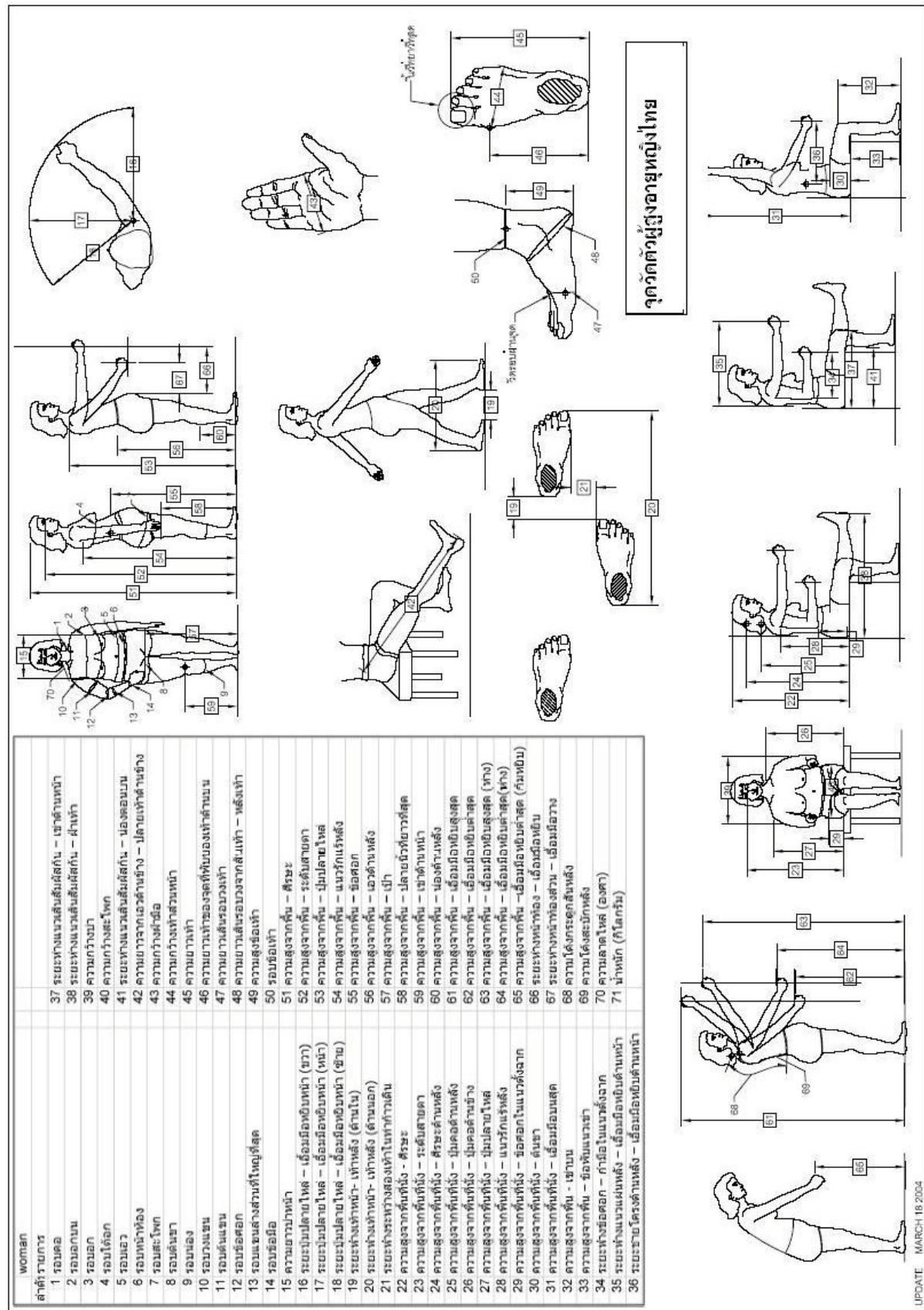
ในการวัดสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุ จะใช้หลักการและรายละเอียดในการวัดสัดส่วนสรีระ
ดังรายละเอียดในบทที่ 1

การวิจัยครั้งนี้ได้มีการวัดสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุทั้งสิ้น 71 จุด และแยกข้อมูลการวัด
เป็นผู้สูงอายุเพศชายและหญิง โดยมีจุดที่แตกต่างกันคือ ในผู้สูงอายุเพศชายจะมีการวัดจุดรอบ
คอบน ซึ่งไม่มีจุดนี้ในเพศหญิง ส่วนในผู้สูงอายุเพศหญิงจะมีการวัดจุดรอบใต้อกซึ่งจะไม่วัดในเพศ
ชาย สำหรับข้อมูลที่ได้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3-20 แสดงจุดวัดร่างกายผู้สูงอายุชาย

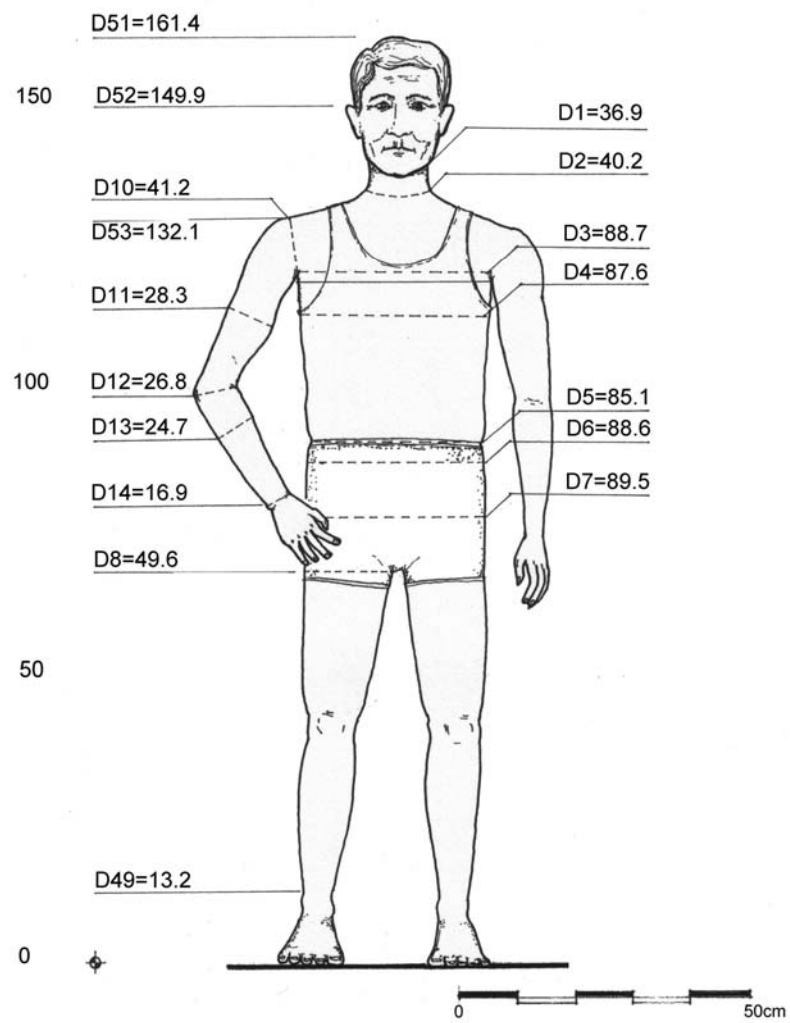

ภาพที่ 3-21 แสดงจุดวัดร่างกายผู้สูงอายุหญิง

3.4.1 ข้อมูลสัดส่วนสรีระเพศชาย

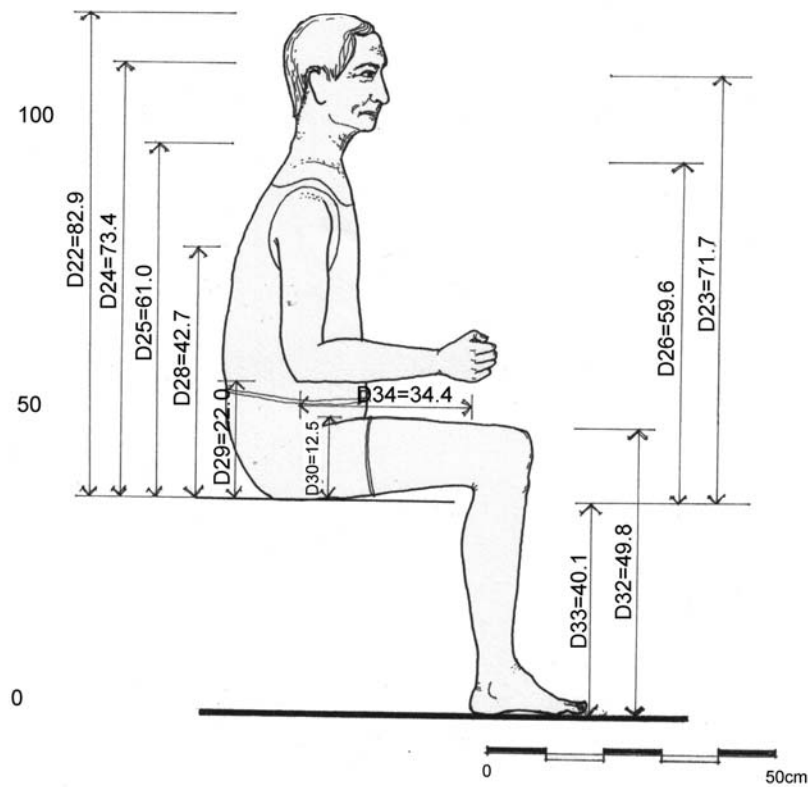
200

ภาพที่ 3-22 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

200

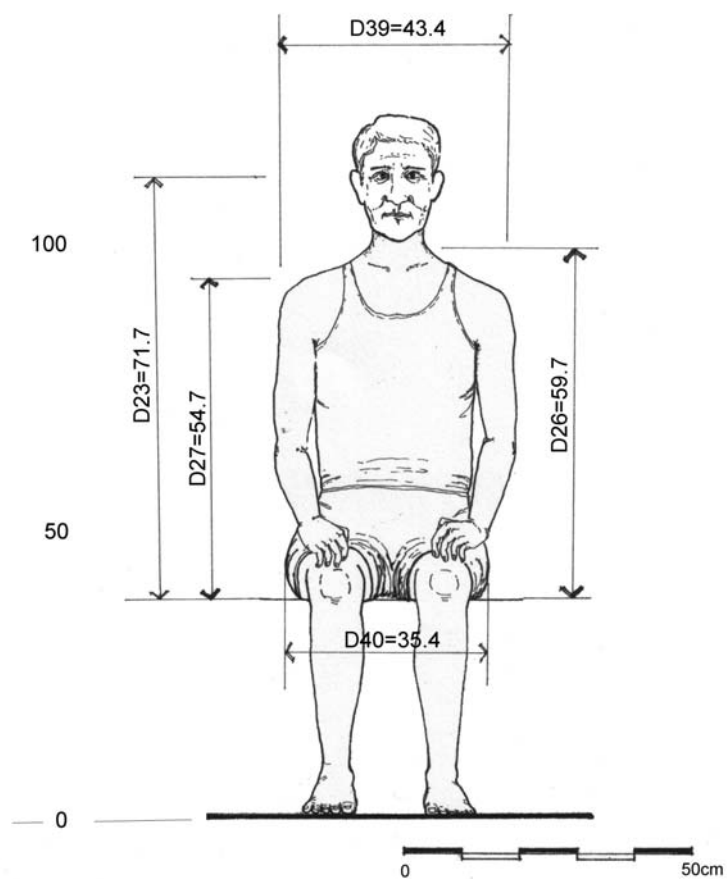
150

ภาพที่ 3-23 แสดงสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุชาย

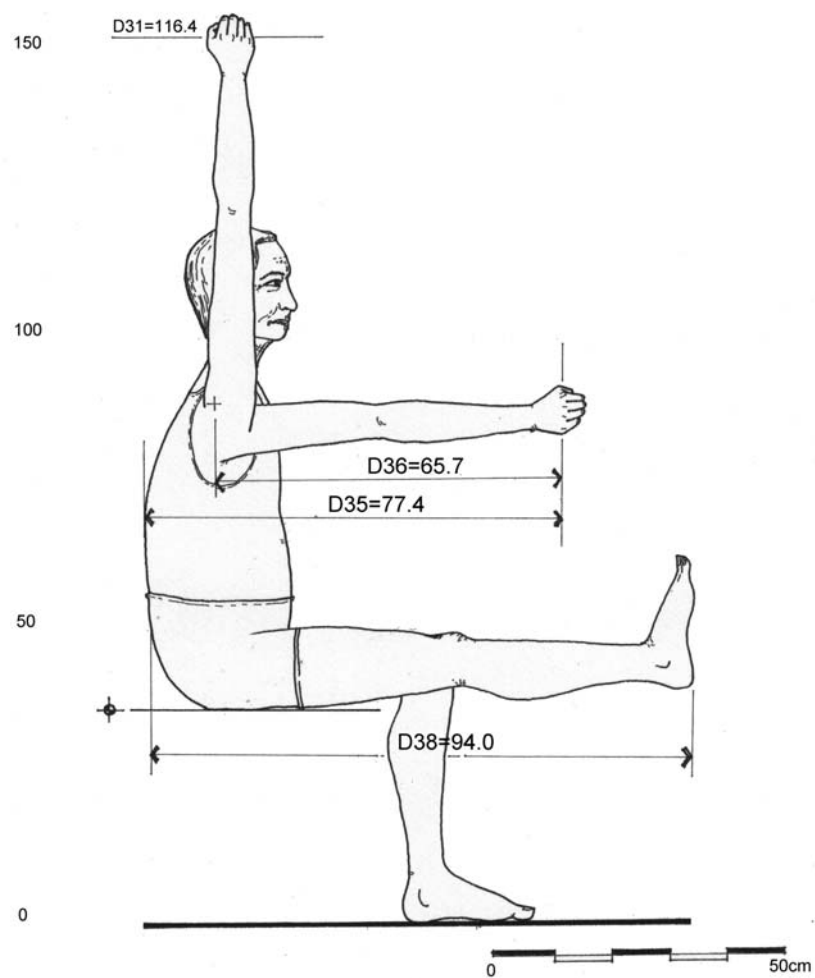
200

150

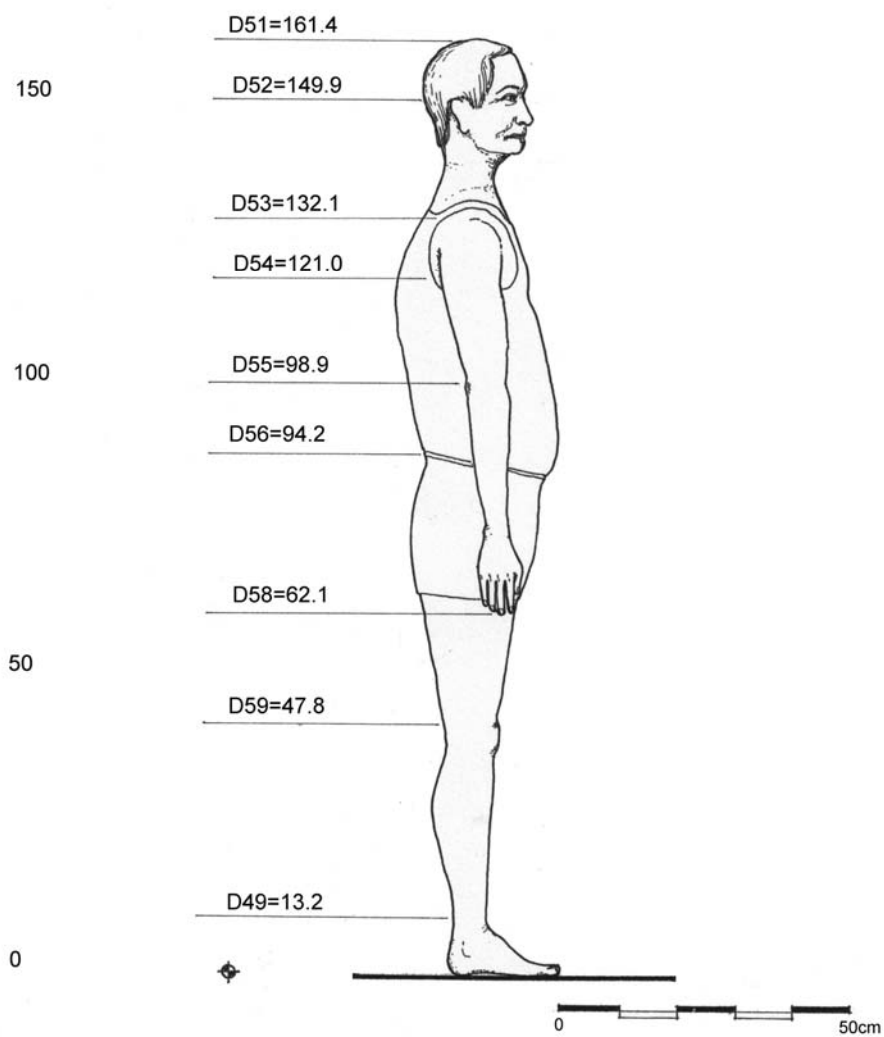
ภาพที่ 3-24 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

200

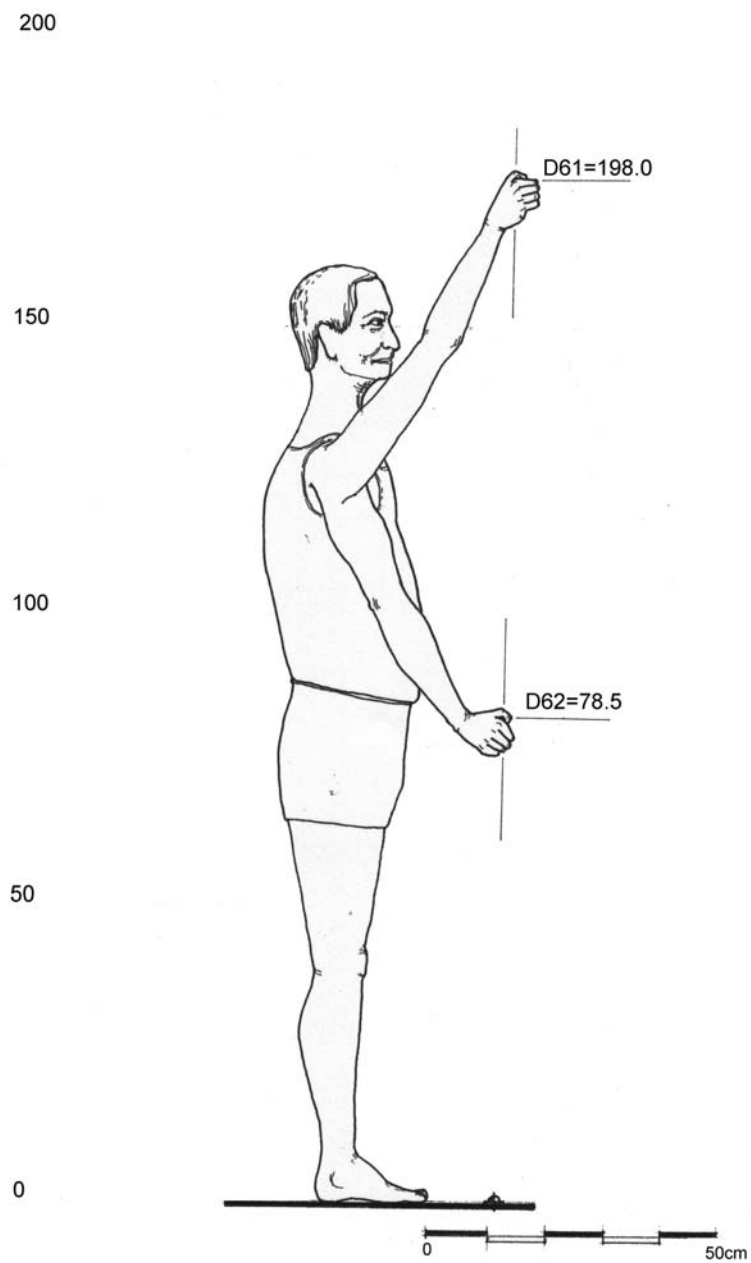

ภาพที่ 3-25 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

200

ภาพที่ 3-26 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

ภาพที่ 3-27 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

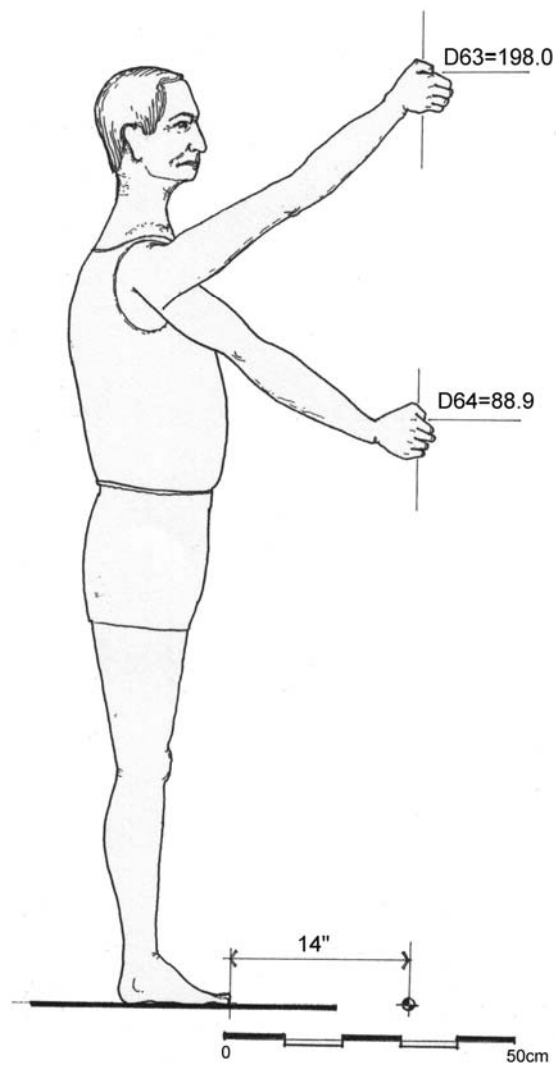
200

150

100

50

0

ภาพที่ 3-28 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

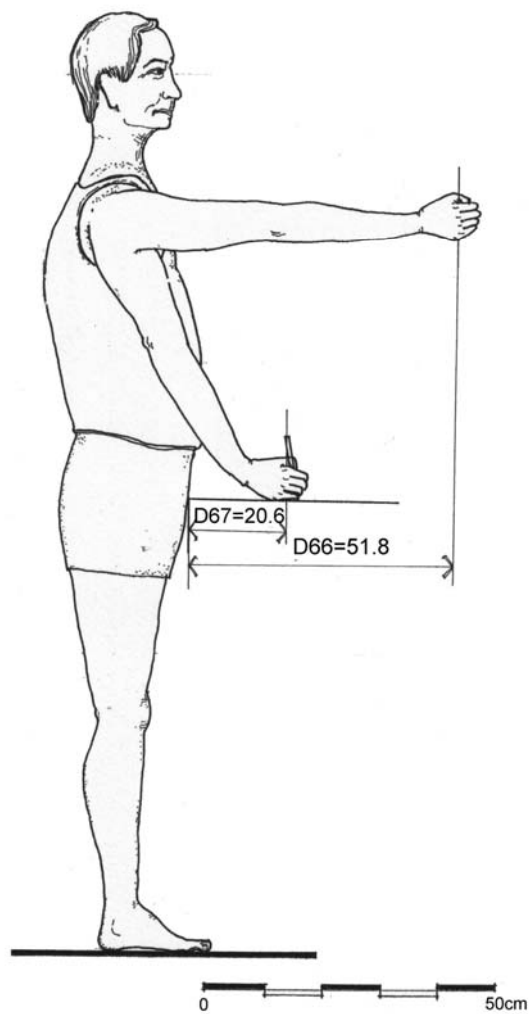
200

150

100

50

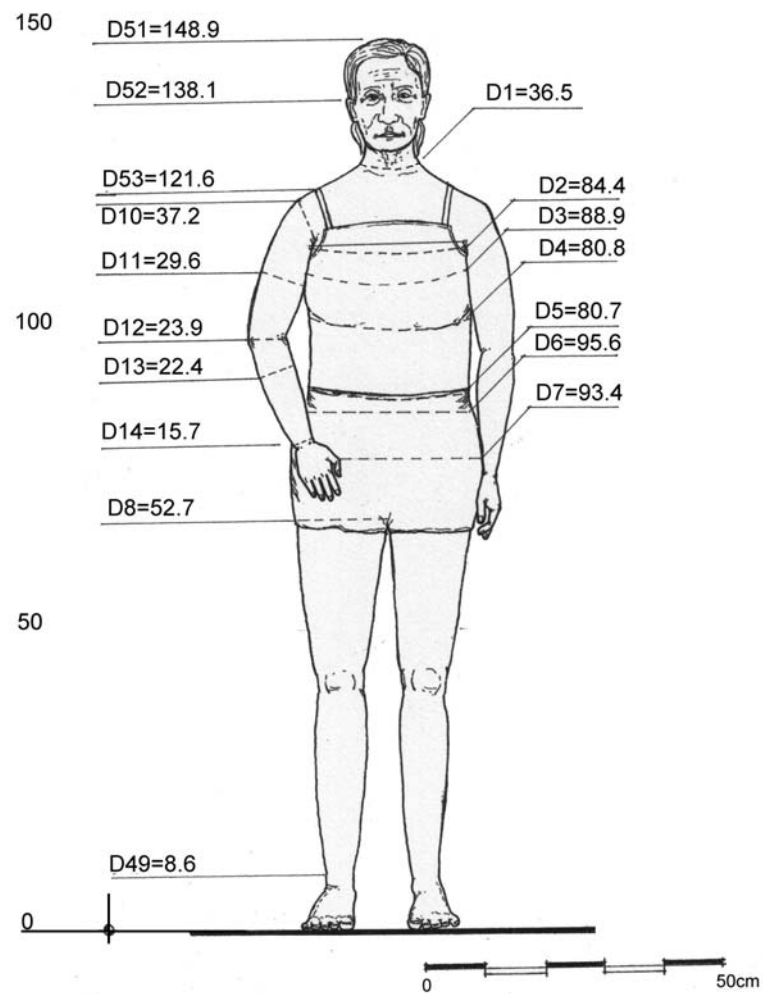
0

ภาพที่ 3-29 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุชาย

3.4.2 ข้อมูลสัดส่วนสรีระเพศหญิง

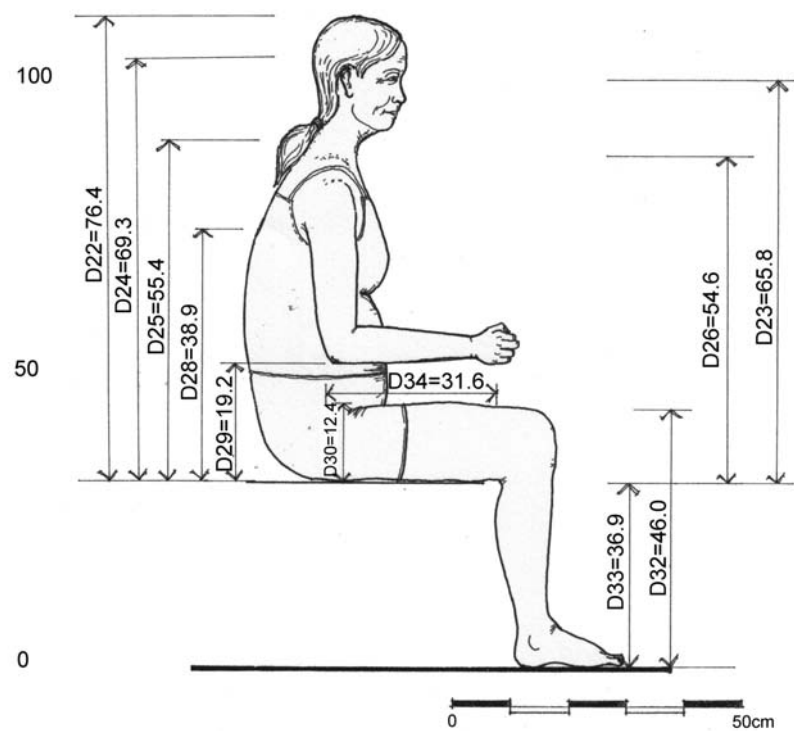
200

ภาพที่ 3-30 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

200

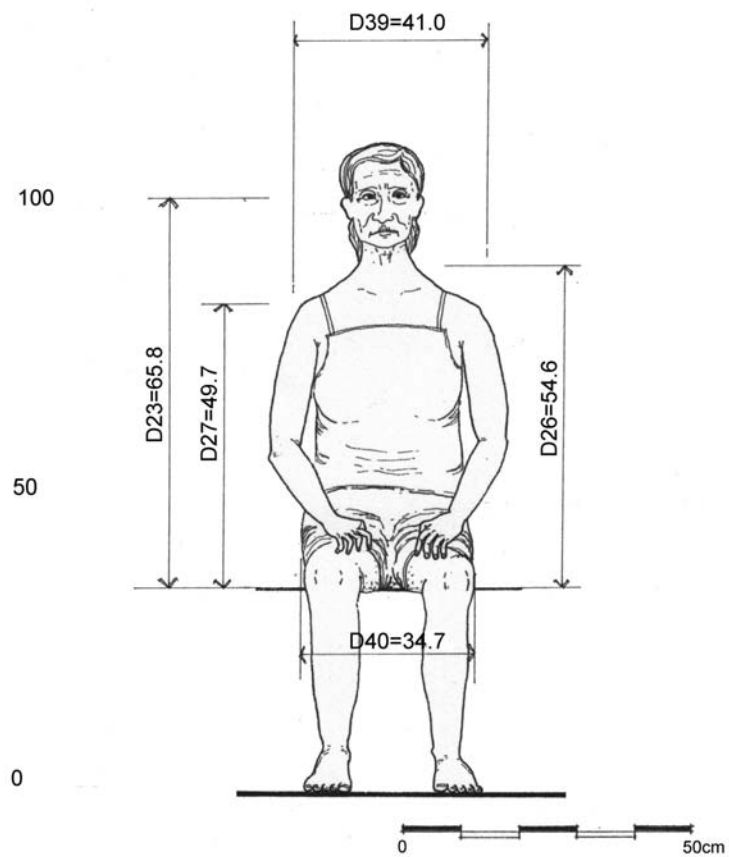
150

ภาพที่ 3-31 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

200

150

ภาพที่ 3-32 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

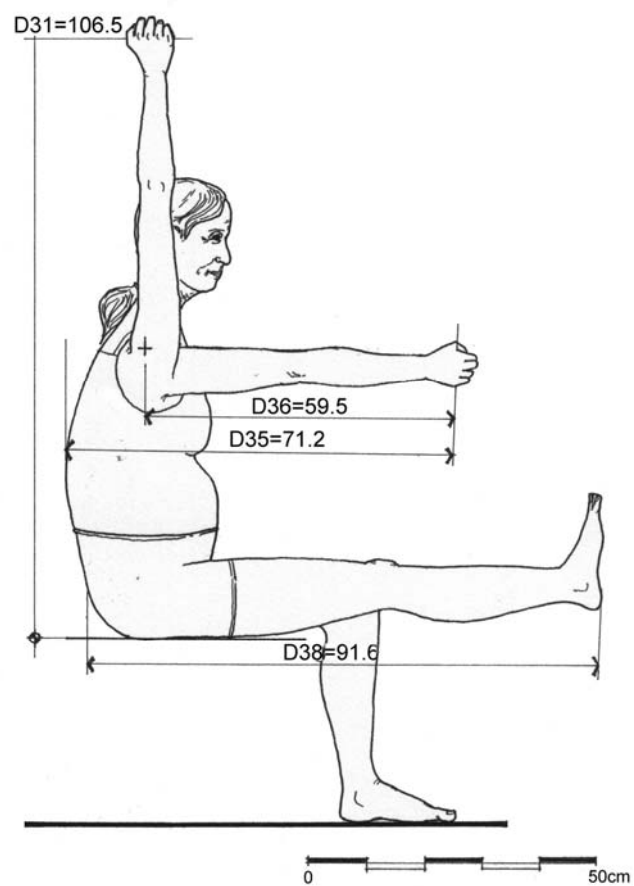
200

150

100

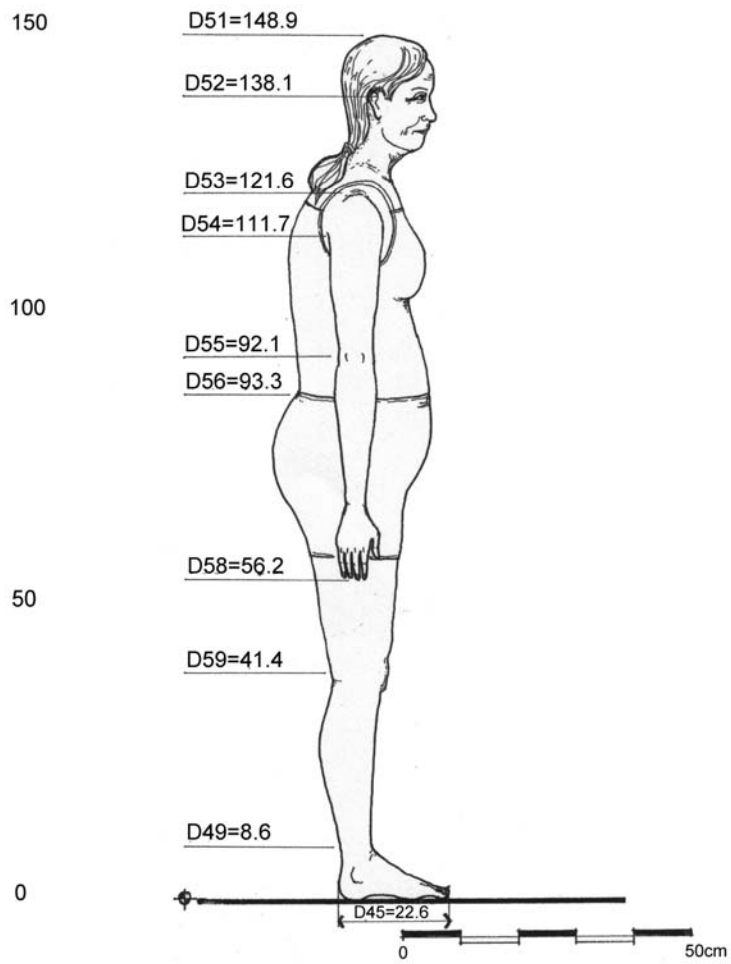
50

0

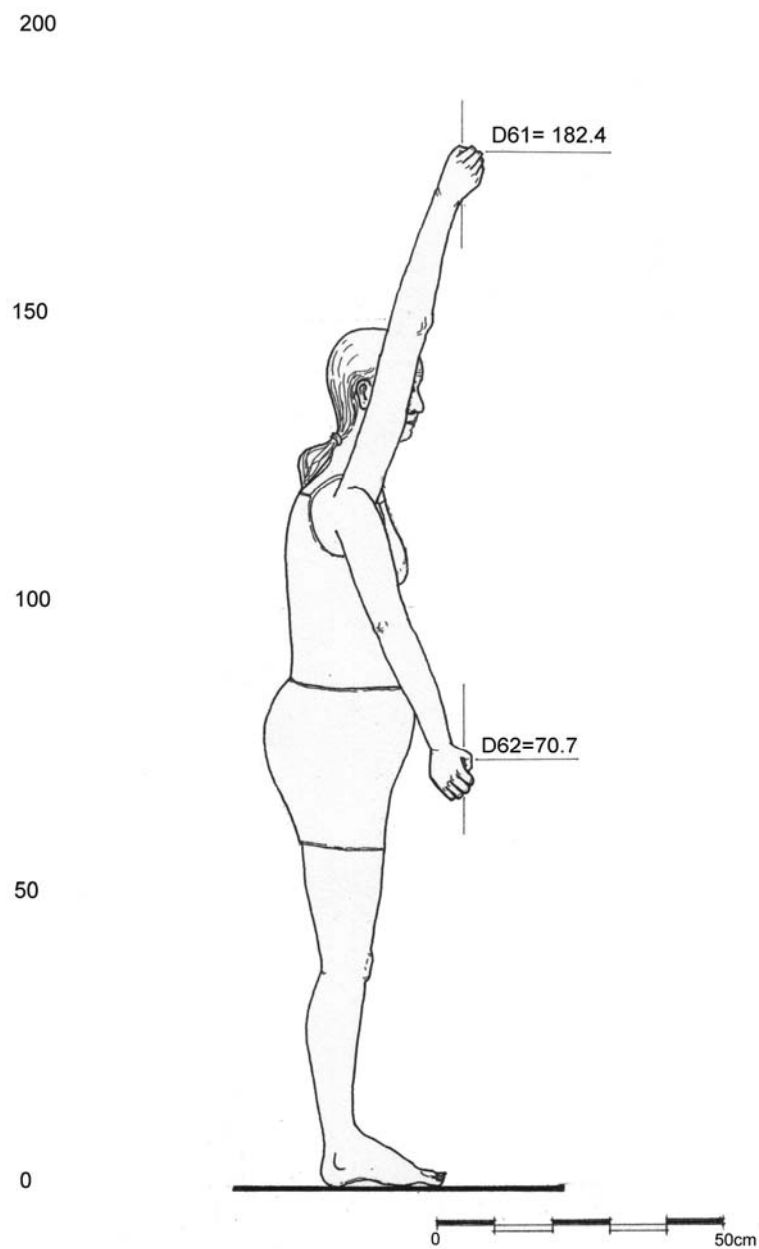

ภาพที่ 3-33 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

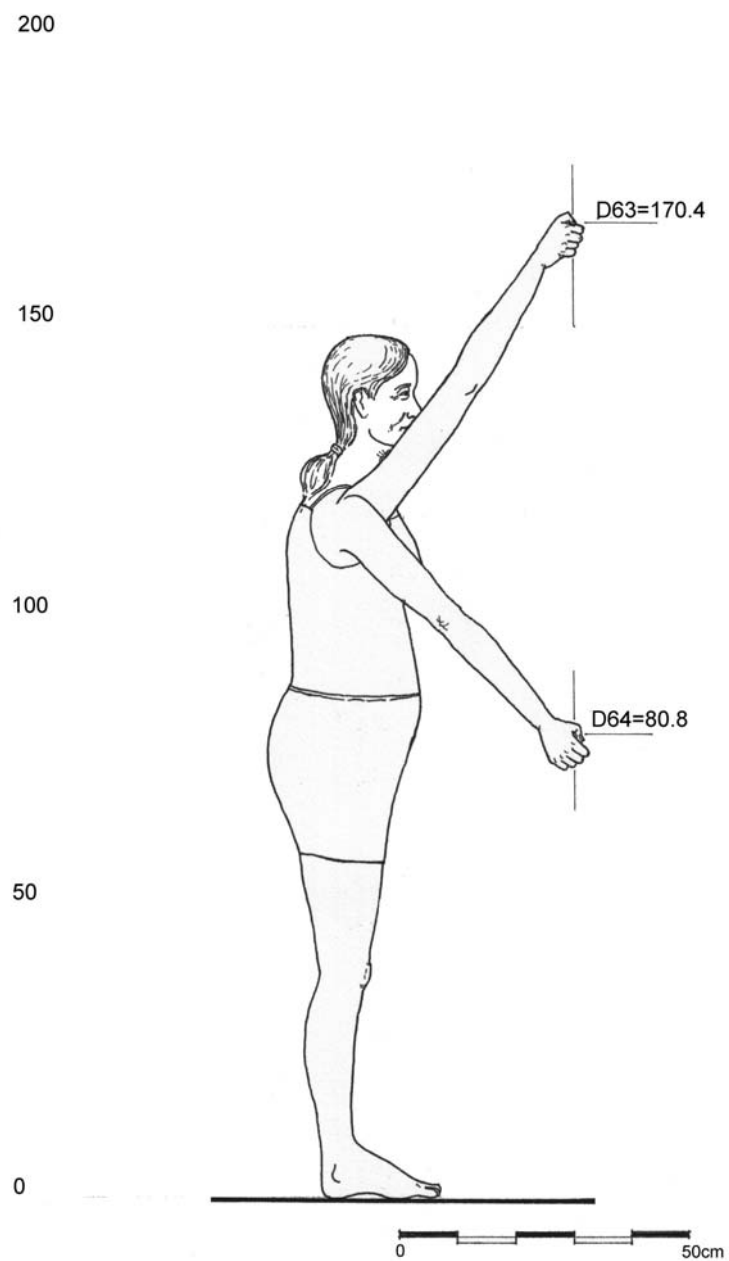
200

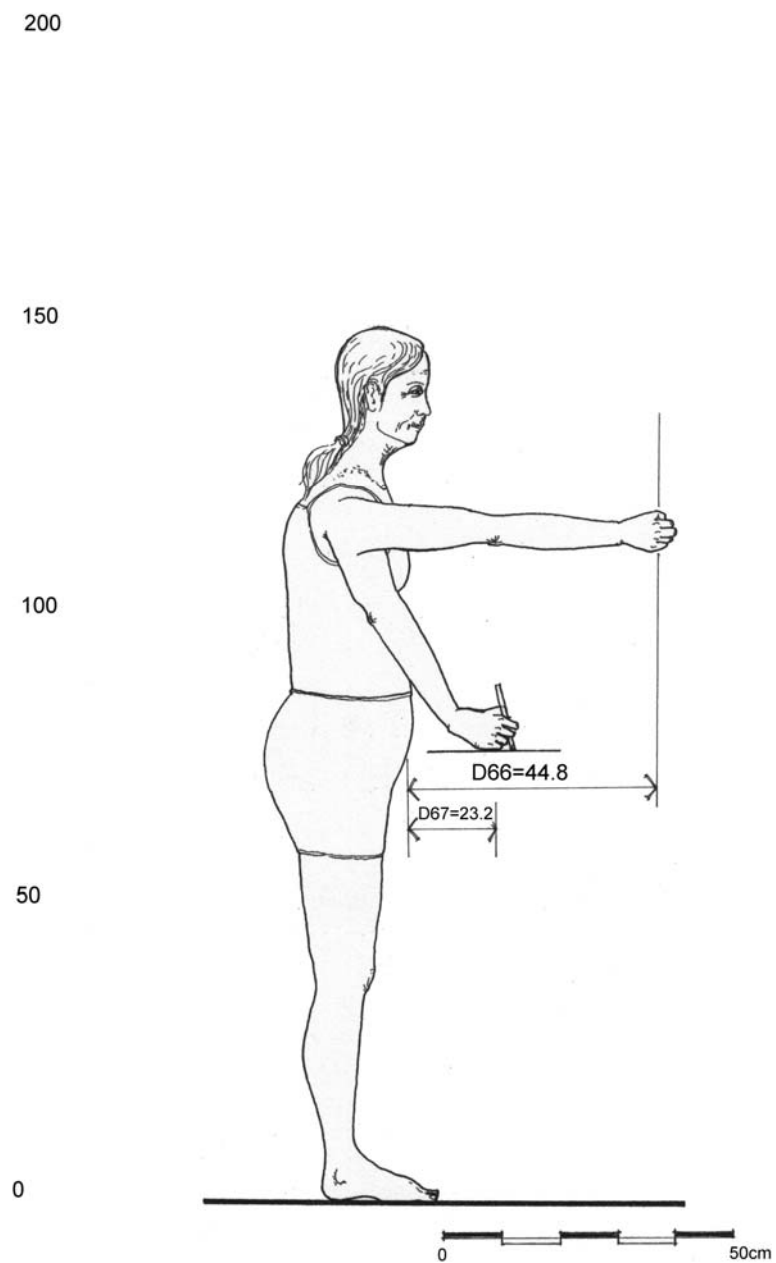
ภาพที่ 3-34 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

ภาพที่ 3-35 แสดงสัดส่วนศีรษะผู้สูงอายุหญิง

ภาพที่ 3-36 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

ภาพที่ 3-37 แสดงสัดส่วนสรีระผู้สูงอายุหญิง

3.4.3 การเปรียบเทียบข้อมูลสัดส่วนสรีระของผู้สูงอายุ

ตารางที่ 3.4-1 เปรียบเทียบจุดวัดร่างกาย (ค่า Mean) ผู้สูงอายุชาย
ของสกว. สมอ. และผู้สูงอายุชุมชนร่มเกล้า

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปีขึ้นไป (ชม.)	สมอ. 17-49 ปี (ชม.)	ชุมชนร่มเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ชม.)
รอบคอบน	36.982		
รอบคอ	40.197		
รอบอกบน	88.721		
รอบอก	87.591	86.25	
รอบเอว	85.121	75.525	
รอบหน้าท้อง	88.642	78.675	
รอบสะโพก	89.509	88.25	92.919
รอบต้นขา	49.619		
รอบน่อง	34.063		
รอบวงแขน	41.204		
รอบต้นแขน (ขณะงอ)	28.324		
รอบข้อศอก (ขณะงอ)	26.791		
รอบแขนกลางส่วนที่ใหญ่ที่สุด	24.716		
รอบข้อมือ (ขณะงอ)	16.953		
ความยาวบ่าหน้า	35.052		
จากปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบด้านขวา	58.968		
จากปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบด้านหน้า	59.907		
จากปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบด้านซ้าย	60.161		
ระยะห่างจากสันเท้าหน้า-ปลายเท้าหลัง	12.414		
ระยะห่างจากปลายเท้าหน้า-สันเท้าหลัง	61.311		
ระยะห่างระหว่างสองเท้า (ด้านใน) ท่าก้าว	2.357		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ศีรษะ	82.906	87.5	
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ระดับสายตา	71.678	75.75	
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ส่วนที่โค้งที่สุดของ ศีรษะ	73.463		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ปุ่มคอด้านหลัง	61.012		

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปีขึ้นไป (ซม.)	สมอ. 17-49 ปี (ซม.)	ชุมชนร่มเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ซม.)
ความสูงจากพื้นที่นั่ง-ปุ่มคอด้านข้าง(ขวา)	59.689		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง-ปุ่มปลายไหล่(ขวา)	54.683	58.175	
ความสูงจากพื้นที่นั่ง-แนวรักแร้หลัง(ขวา)	42.785		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง -ข้อศอก (ในแนวตั้งฉาก)	22.081	22.975	
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ต้นขา	12.547	14.65	
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - เอื้อมมือบนสุด	116.413		
ความสูงจากพื้น - เข่าบน	49.881	52.875	
ความสูงจากพื้น -ข้อพับแนวเข่า (ด้านใน)	40.112		
ระยะห่างข้อศอก - ฝ่ามือในแนวตั้งฉาก(กำมือ)	34.443		
ระยะห่างแนวแผ่นหลัง - เอื้อมมือหยิบด้านหน้า	77.417		
ระยะชายโครงด้านหลัง - เอื้อมมือหยิบด้านหน้า	65.796		
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - เข่าด้านหน้า	54.295	58	
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - ส้นเท้า	94.009		
ความกว้างไหล่	43.375	42.45	
ความกว้างสะโพก	35.366	32.575	
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - น่องตอบน	42.419		
ความยาวจากเอวด้านข้าง - ปลายเท้าด้านข้าง	92.773		
ความกว้างฝ่ามือ	9.166	8.25	
ความกว้างเท้าส่วนหน้า	10.857		
ความยาวเท้า (จากส้นเท้า - นิ้วที่ยาวที่สุด)	24.348		
ความยาวส้นเท้า-จุดพับของเท้าด้านบน	17.648	18.225	
ความยาวเส้นรอบวงเท้า (วัดผ่านปุ่มเท้า)	24.449	24.375	
ความยาวเส้นรอบวงจากส้นเท้า - หลังเท้า	34.578		
ความสูงข้อเท้า	13.255		
รอบข้อเท้า	21.199	21.525	
ความสูงจากพื้น - ศีรษะ	161.432	166.25	161.000
ความสูงจากพื้น - ระดับสายตา	149.947	155	

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปีขึ้นไป (ซม.)	สมอ. 17-49 ปี (ซม.)	ชุมชนร่มเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ซม.)
ความสูงจากพื้น – ปุ่มปลายไหล่	132.114	137	
ความสูงจากพื้น – แนวรักแร้หลัง	121.028	125.25	
ความสูงจากพื้น – ข้อศอก	98.981	103.75	
ความสูงจากพื้น – เอวด้านหลัง	94.282	99.6	
ความสูงจากพื้น – เป้า	71.501	75.725	
ความสูงจากพื้น – ปลายนิ้วที่ยาวที่สุด	62.104		
ความสูงจากพื้น – เข่าด้านหน้า	47.891	44.45	
ความสูงจากพื้น – น่องด้านหลัง	32.546	34.525	
ความสูงจากพื้น – เอ้อมือหยิบสูงสุด (ขีดเส้น)	198.023		
ความสูงจากพื้น – เอ้อมือหยิบต่ำสุด (ขีดเส้น)	78.518		
ความสูงจากพื้น – เอ้อมือหยิบสูงสุด (14 นิ้ว)	186.295		
ความสูงจากพื้น – เอ้อมือหยิบต่ำสุด (14 นิ้ว)	88.981		
ความสูงจากพื้น – ระยะเอ้อมือหยิบต่ำสุด	35.374		
ระยะหน้าท้อง–เอ้อมือหยิบแขนตั้งฉาก (กำมือ)	51.874		
ระยะหน้าท้อง – เอ้อมือวาง(กำหนดความสูง)	20.625		
ความโค้งกระดูกสันหลัง	44.783		
ความโค้งสะบักหลัง (ปุ่มไหล่ – เอวหลัง)	49.616		
ความลาดไหล่	21.847		
น้ำหนัก	62.061	60.275	

ตารางที่ 3.4-2 เปรียบเทียบจุดวัดร่างกาย (ค่าMean) ผู้สูงอายุหญิงของ สกว. สมอ. ผู้สูงอายุชุมชนร่มเกล้า และบริษัทวาโก้

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปี ขึ้นไป (ชม.)	สมอ. 17-49 ปี (ชม.)	ชุมชนร่มเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ชม.)	บริษัทวาโก้ 60-69 ปี (ชม.)
รอบคอ	36.493			
รอบอกบน	84.392			85.4
รอบอก	88.987	84.35		93.7
รอบใต้อก	80.787			79.3
รอบเอว	80.693	68.15		79.6
รอบหน้าท้อง	95.648	82.65		96
รอบสะโพก	93.390	90.15	99.113	94.3
รอบต้นขา	52.736			53.8
รอบน่อง	32.779			
รอบวงแขน	37.195			
รอบต้นแขน (ขณะงอ)	29.555			
รอบข้อศอก (ขณะงอ)	23.964			
รอบแขนล่างส่วนที่ใหญ่ที่สุด	22.378			
รอบข้อมือ (ขณะงอ)	15.71			
ความยาวบ่าหน้า	31.881			33.2
จากปุ่มปลายไหล่ – เอ้อมมือหยิบด้านขวา	54.307			
จากปุ่มปลายไหล่ – เอ้อมมือหยิบด้านหน้า	55.201			
จากปุ่มปลายไหล่ – เอ้อมมือหยิบด้านซ้าย	55.083			
ระยะห่างจากสันเท้าหน้า-ปลายเท้าหลัง	4.887			
ระยะห่างจากปลายเท้าหน้า-สันเท้าหลัง	49.454			
ระยะห่างระหว่างสองเท้า (ด้านใน) ท่าก้าว	3.762			
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ศีรษะ	76.393	81.6		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ระดับสายตา	65.829	70.325		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ส่วนที่โค้งที่สุดของ ศีรษะ	69.327			
ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ปุ่มคอด้านหลัง	55.443			

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปี ขึ้นไป (ชม.)	สมอ. 17-49 ปี (ชม.)	ชุมชนร่วมเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ชม.)	บริษัทวาโก้ 60-69 ปี (ชม.)
ความสูงจากพื้นที่นั่ง-ปุ่มปลายไหล่(ขวา)	49.67	53.35		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง-แนวรักแร้หลัง(ขวา)	38.928			
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ข้อศอก (ในแนวตั้ง ฉาก)	19.167	22.425		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ต้นขา	12.438	13.6		
ความสูงจากพื้นที่นั่ง - เอื่อมมือบนสุด	106.54			
ความสูงจากพื้น - เข่าบน	46.077	48.75		
ความสูงจากพื้น -ข้อพับแนวเข่า(ด้านใน)	36.967			
ระยะห่างข้อศอก - ฝ่ามือในแนวตั้งฉาก(กำ มือ)	31.623			
ระยะห่างแนวแผ่นหลัง - เอื่อมมือหยิบด้าน หน้า	71.151			
ระยะชายโครงด้านหลัง - เอื่อมมือหยิบด้าน หน้า	59.51			
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - เข่าด้านหน้า	52.771	54.925		
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - ส้นเท้า	91.613	43.575		
ความกว้างไหล่	41.057	38.975		
ความกว้างสะโพก	34.767	34		
ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน - น่องตอนบน	41.649	43.575		
ความยาวจากเอวด้านข้าง - ปลายเท้าด้าน ข้าง	89.538			
ความกว้างฝ่ามือ	8.316	7.225		
ความกว้างเท้าส่วนหน้า	9.872			
ความยาวเท้า (จากส้นเท้า - นิ้วที่ยาวที่สุด)	22.571			
ความยาวส้นเท้า-จุดพับของเท้าด้านบน	15.517			
ความยาวเส้นรอบวงเท้า (วัดผ่านปุ่มเท้า)	22.243	21.7		
ความยาวเส้นรอบวงจากส้นเท้า - หลังเท้า	33.116	22.425		
ความสูงข้อเท้า	8.587			

จุดวัดร่างกาย	สกว. 60-75ปี ขึ้นไป (ชม.)	สมอ. 17-49 ปี (ชม.)	ชุมชนร่มเกล้า อายุเฉลี่ย 61.6 ปี (ชม.)	บริษัทวาโก้ 60-69 ปี (ชม.)
รอบข้อเท้า	20.679			
ความสูงจากพื้น – ศีรษะ	148.966	155	149.639	155.3
ความสูงจากพื้น – ระดับสายตา	138.126	143.375		
ความสูงจากพื้น – ปุ่มปลายไหล่	121.633	126.025		
ความสูงจากพื้น – แขนรักแร้หลัง	111.669	116.375		
ความสูงจากพื้น – ข้อศอก	92.143	96.075		
ความสูงจากพื้น – เอวด้านหลัง	93.371	95.6		
ความสูงจากพื้น – เป้า	66.735	70.85		
ความสูงจากพื้น – ปลายนิ้วที่ยาวที่สุด	56.227			
ความสูงจากพื้น – เข่าด้านหน้า	41.36	42.025		
ความสูงจากพื้น – น่องด้านหลัง	29.709			
ความสูงจากพื้น – เอื้อมมือหยิบสูงสุด (ชิด เสา)	182.373			
ความสูงจากพื้น – เอื้อมมือหยิบต่ำสุด (ชิด เสา)	70.679			
ความสูงจากพื้น – เอื้อมมือหยิบสูงสุด (14 นิ้ว)	170.429			
ความสูงจากพื้น – เอื้อมมือหยิบต่ำสุด (14 นิ้ว)	80.871			
ความสูงจากพื้น – ระยะเอื้อมมือหยิบต่ำสุด	25.729			
ระยะหน้าท้อง-เอื้อมมือหยิบแขนตั้งฉาก (กำมือ)	44.786			
ระยะหน้าท้อง – เอื้อมมือวาง(กำหนดความ สูง)	23.159			
ความโค้งกระดูกสันหลัง	35.406			
ความโค้งสะบักหลัง (ปุ่มไหล่ – เอวหลัง)	38.542			
ความลาดไหล่	20.752			
น้ำหนัก	54.654	51.35		59.2

สรุปการเปรียบเทียบจุดวัดร่างกายผู้สูงอายุของ สกว. สมอ. ชุมชนผู้สูงอายุร่วมเกล้าและบริษัทวโก้

จากตารางเปรียบเทียบจุดวัดร่างกาย (ค่า Mean) ผู้สูงอายุของ สกว. สมอ. ชุมชนผู้สูงอายุร่วมเกล้าและบริษัทวโก้ แยกระหว่างผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิง จุดวัดร่างกายของสกว. ได้ทำการวัดโดยละเอียด ดังนั้นจึงไม่สามารถหาค่าเพื่อเปรียบเทียบได้ครบทั้งหมด จะเปรียบเทียบเฉพาะจุดวัดที่เป็นหลัก คือ รอบอก รอบเอว รอบหน้าท้อง รอบสะโพก ความสูงระดับศีรษะ ระดับสายตาในท่านั่ง-ยืน ความกว้างไหล่ ความกว้างสะโพก ความกว้างฝ่ามือ ความยาวเท้า เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบจุดวัดของผู้สูงอายุหญิงพบว่า จุดวัดมีค่าที่ใกล้เคียงกันไม่เกิน ± 2 ซม. มีดังนี้ รอบอกบน รอบใต้อก รอบต้นขา ความยาวบ่าหน้า ความสูงจากพื้นที่นั่งถึงต้นขา ความสูงจากพื้นถึงเข่าบน แนวเส้นสัมผัสกันถึงเข่าด้านหน้า ความกว้างสะโพก ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกันถึงน่องตอนบน ความกว้างฝ่ามือ ความยาวเส้นรอบวงเท้า ความสูงจากพื้นถึงเอว ความสูงจากพื้นถึงเข่าด้านหน้า สำหรับจุดวัดในจุดอื่นๆ มีความแตกต่างกันมากกว่า ± 2 ซม. และพบว่ามีจุดวัดที่มีความแตกต่างกันมากกว่า ± 8 ซม. คือ รอบอก รอบเอว รอบหน้าท้อง รอบสะโพกและน้าหนัก

จากการเปรียบเทียบจุดวัดของผู้สูงอายุชายพบว่า จุดวัดมีค่าที่ใกล้เคียงกันไม่เกิน ± 2 ซม. มีดังนี้ รอบอก ความสูงจากพื้นที่นั่งถึงต้นขา ความกว้างไหล่ ความกว้างฝ่ามือ ความยาวสันเท้าถึงแนวพับของเท้าด้านบน ความยาวเส้นรอบวงเท้า รอบข้อเท้า ความสูงจากพื้นถึงระดับสายตา ความสูงจากพื้นถึงน่องด้านหลังและน้าหนัก สำหรับจุดวัดในจุดอื่นๆ มีความแตกต่างกันมากกว่า ± 2 ซม. และพบว่ามีจุดวัดที่มีความแตกต่างกันมากกว่า ± 8 ซม. คือ รอบเอวและรอบหน้าท้อง

จากการเปรียบเทียบระหว่างจุดวัดร่างกายผู้สูงอายุหญิงและผู้สูงอายุชาย พบว่า ค่าที่เปรียบเทียบกันของผู้สูงอายุหญิงมีความแตกต่างมากกว่า ค่าที่เปรียบเทียบกันของผู้สูงอายุชาย หมายความว่า ขนาดร่างกายของผู้สูงอายุชายมีขนาดใกล้เคียงกัน และขนาดร่างกายของผู้สูงอายุหญิงมีขนาดต่างกันไปมากกว่า

การเปรียบเทียบจุดวัดจากแหล่งต่าง ๆ อาจมีความแตกต่างของค่าข้อมูล เนื่องจากมีความแตกต่างกันในหลายเรื่อง เช่น ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้วัดและวิธีการวัด เป็นต้น

3.4.4 การเลือกใช้จุดวัดในงานออกแบบด้าน Interior และด้าน Landscape

ตารางที่ 3.4-3 ตารางแสดงจุดวัดที่ผู้สูงอายุชายที่จะนำไปใช้ในงานออกแบบด้าน Interior และด้าน Landscape

ที่	จุดวัด	Interior			Landscape		
		min	mean	max	min	mean	max
D16	ระยะปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบ (ขวา)	53.7		63.8	53.7		63.8
D17	ระยะปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบ (หน้า)	54.4		64.7	54.4		64.7
D18	ระยะปุ่มปลายไหล่ – เอื้อมมือหยิบ (ซ้าย)	54.6		65	54.6		65
D19	ระยะห่างเท้าหน้า- เท้าหลัง (ด้านใน)				0.6		
D20	ระยะห่างเท้าหน้า- เท้าหลัง (ด้านนอก)				46		
D21	ระยะห่างระหว่างสองเท้าในท่าก้าวเดิน						12
D22	ความสูงจากพื้นที่นั่ง - ศีรษะ			89.4			89.4
D23	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ระดับสายตา		71.6		65.1		78.2
D24	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ศีรษะด้านหลัง		73.4				
D25	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ปุ่มคอด้านหลัง		61			61	
D26	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ปุ่มคอด้านข้าง		59.6				
D27	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ปุ่มปลายไหล่		54.6				
D28	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – แนวนักแร้หลัง		42.7			42.7	
D29	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ข้อศอกในแนวตั้งฉาก		22			22	
D30	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – ต้นขา			16.1			16.1
D31	ความสูงจากพื้นที่นั่ง – เอื้อมมือบนสุด	104.3					126.3
D32	ความสูงจากพื้น - เข่าบน			53.6			53.6
D33	ความสูงจากพื้น – ข้อพับแนวเข้า		40.1			40.1	
D34	ระยะห่างข้อศอก – กำมือในแนวตั้งฉาก		34.4				
D35	ระยะห่างแนวแผ่นหลัง – เอื้อมมือหยิบด้านหน้า	70.5			70.5		
D36	ระยะชายโครงด้านหลัง – เอื้อมมือหยิบด้านหน้า	58.2					
D38	ระยะห่างแนวเส้นสัมผัสกัน – ฝ่าเท้า	87.3					